

Vörösvári Újság

Werschwarer Zeitung

VII. évf. 10. szám

2001. OKTÓBER

Ára: 150 Ft

A forradalom 45. évfordulóján

Ezerkilencszázötvenhat novemberében anyám a hasára borította a fatekenőt, és a pince sarkában üldögélve nyugtalanul hallgatta a Nagykovácsi felé húzó szovjet repülőgépek dübörgését. Hogy mire volt ez a nagy aggodás? Nem másért, mint értem, aki nyolcadik hónapomat éltem a hasában. Amikor megszülettem, már béke volt; csend, hó és halál. Túl sok halál. S valahogy gyávább és szürkébb, elfojtott és ökölbesorítóbb lettek mindenek.

Persze én és újszülött kortársaim évtizedekig nem tudhatunk semmiről. Az én nemzedékemtől kezdve békébe születek bele a gyermekek ebben az országban. Hazug, üres békébe. Boldog együgyűségbe. Az utolsó szabadságharc szárnysegésében, öntudatlanul, s az igazságtól távol nevelkedtünk. Szüleink – minket féltve – előttünk nem beszéltek elvetélt forradalmakról, letaposott, megalázott nemzetről, zsarnok megszállókról, s az egész ördögi, orwelli rendszerről... Mintha egész életünkre teknő mögé akartak volna rejteni, elhessentve a lidérceket, elparancsolva a bennünket ártó szándékkal kerülgető kínzó gondolatokat...

Pedig micsoda élmény lehetett volna – hozzájuk hasonlóan – bátornak lenni, megízlelni a szabadság mámorát, az egyásra találás, a közösség erejének felemelő boldogságát.

Micsoda élmény lehetett 1956-ban magyarnak lenni a nagyvilágban. Micsoda élmény lehetett egy bátor nemzet tagjának lenni, annak a nemzetnek, amely Európa legnagyobb hadseregének és a történelemnek mert ellent mondani, amikor kitűzte a lyukas trikolt a kilőtt páncélosok kormos tornyára.

Mai eszemmel a bátorságot tekintem az ember legnagyobb erényének. „Ahol bátorság van, ott minden van!” – hajlíthatnám rá a ma gyakran használt jelmondatot. Milyen nagyszerű dolog is a bátorság, egyénnek, nemzetnek egyaránt. Bátorság a tettekre, az idők felismerésére, bátorság a szabadságra, a zsarnok trónfosztására, bátorság az igazság kimondására és a hibák beismerésére, bátorság az együttélésre és a szeretetre, bátorság a mindennapokra és aprócseprő bajaink, ezernyi gondunk elviselésére.

„Csak akkor születtek nagy dolgok, ha bátrak voltak, akik mertek” – mondta Ady egykoron, s ez örök igazság a mi nemzetünk számára. Eszünkkel, hitünkkel és bátorságunkkal remélhetünk csak boldogulást.

Ezerkilencszázötvenhat október huszonharmadika a bátorság nagy ünnepe volt Magyarországon. Fénye, szellemisége ragyogja be továbbra nemzetünket. Edes hazám, légy bátor!

Fogarasy Attila

1956 mártírjainak ravatala 1989. június 16-án a Hősök terén

Ünnepi összeállításunk az 1956-os forradalom és szabadságharc évfordulójának tiszteletére

SIMAI MIHÁLY

Költő, most kell szólanod!

Akit megöltek, nem beszélt:
úgy vádolt vérrel, hallgatag...
Akit temettek, sem beszélt:
némán pörölt a föld alatt.

Akit fölhoztak, sem beszélt:
igazát kérte szóval, és annyi bosszút rá, ahány elporladt, széthullt csontja van!

... beszéltek még a bűnösök.
Dölyfölt néhány akasztató...
Mint bűzös gödrök szennyvize,
fröccsent felénk a locska szó.

A hárombetűs iszonyat
vesztesen osztott kint, halált.
Egy bilincs volt a föld, az ég —
és Magyarország mégis talpraállt!

Vér... vér... vér... vér... mennyi vér!
Halott... halott... jaj, mennyi is?!
Magyar! — nem áruló, aki
ekkora eskünek se hisz!

Szent, véres eskü! Piros az
írás és piros a pecsét.
Egy nemzet szíve lükteti
mindenre elszánt szövegét:

„Egy akarat van: a miénk!
Egy hatalom van: mi magunk!
Egy életünk van, és ha kell,
szabad hazánkért százszor
meghalunk!”

Szabadság, — büszke üstökös,
magyar egünkön ritka fény!
Te szent, te százszor álmodott,
ezerszer áldott tünemény!

Maradj örökre csillagunk!
Égbolton, szívben úgy ragyogj,
hogy a „magyar” szón mindenek
értsék ezt: „Független vagyok!”

Költő! Most kell szólanod!
Szavak izgatják nyelvedet.
Zengj hát, harsogj hát költemény,
megöltek és élők helyett!

Van már Igazság! Itt van, ím,
a sírból fényre fölhozott!
Óvjátok, őrizzétek őt,
az ő szavával szóljatok!

S Igazság, Hűség, Becsület
Hármas-szent szikláit alatt
tornyozd újjá az életet,
teremtő, bátor akarat!

Feltámadási körmenet
Vonul: hívő magyar sereg
Millió részből fényre jó
Egész országnyi tüntető.
Óh, forradalmi honfiség,
Ősz harmatán kinyílt virág,
Te félelem és csalatás
Alól kivillanó parázs,
Te csipkerózsa-álmu nő,
Ily virradásra serkenő,
Te földalatti szenvedély,
Így bujtogass: „Magyar, ne félj!”
Hírrel híreszteld szertesét
A szabadság jövetelét!

Koszorúk Pilisvörösváron

NAGY ISTVÁN

Indul a pesti tüntetés

A Petőfi-szobor felől
Kossuth utcáján özönöl
Három szín oltalma alatt
Az ifjú, magyar áradat.
Szívekből kinyilatkozó
Egység ez itt, mindenható,
Felülről nem hazudható,
Nem oldható, nem rontható,
Októberi tavaszt hozó.
A Kossuth-nóta dallama
Szilajul-szebb, mint valaha.
Nyomul a háromszínű sor,
Egy ember-fürtös balkonon
Zászló merészkedik elő,
Könnyet ejt a járókelő.

ISMERETLEN KÖLTŐ

Miatyánk

Miatyánk, Hruscsov,
ki vagy a Kremlben,
Átkoztassék meg a Te neved
Miképpen Moszkvában,
Azonképpen itt Pesten is.
Ne vidd el a mi népünket,
De bocsájtss el a mi fiainkat,
Miképpen mi is elbocsájtjuk
A megszálló csapatokat.
Ne vígy minket Szibériába,
De szabadíts meg az oroszról,
Mert Tiéd az ország és a hatalom,
De nem mindörökké.
AMEN.

Karabélyokkal az orosz tankok ellen

Egy szemtanú beszámolója az 1956-os vörösvári eseményekről

1956: A ma ifjúságának egy történelmi dátum, nekünk, idősebbeknek nemcsak fiatalságunk nosztalgikus emléke, hanem egy sorsalkotó korszak, melynek akarva-akaratlanul résztvevői voltunk.

Frissen szerzett érettségi bizonyítvánnyal és technikai oklevéllel éppen csak elhelyezkedtem a tanintézet által vezérelt első munkahelyemen, amikor egy októberi napon, nevezetesen 23-án délután kiléptem a Kőbányai úti gyár kapuján, s villamosra vártam. Bár naponta hallgattam a Szabad Európa Rádió adását, s figyelemmel kísértem a különböző irodalmi fórumok, köztük a Petőfi kör reformokat sürgető megnyilatkozásait, mégis váratlanul értek azok az események, melyeknek ezen a délutánon tanúja voltam.

A villamos nem jött. Gyalog indultam a nagykörút irányába. A villamos ott sem jött, de jöttek a MATEOSZ autók (TEFU), platójukon zsúfolásig tömve emberekkel, piros-fehér-zöld zászlókkal. Az egyikre felkapaszkodtam, kórusban skandáltuk: „Új pártvezetőséget minekünk – Rákosikból elégünk!” „Nagy Imrét vissza!” Mire a Nyugati pályaudvar közelébe értünk, rigmust váltottunk: „Vessen Gerő!” és „Ruszkik haza!”

A háború óta eltelt 10 év tapasztalatai alapján megjedtem, ennek már a fele sem tréfa. A Nyugati pályaudvarnál leugrottam a kocsiról és irány Pilisvörösvár. Másnap megkísértem még eljutni a munkahelyemre, de csak Óbudáig ment a vonat. Számomra ismeretlen emberek szálltak fel, és közölték: általános sztrájk van, mindenki forduljon vissza. Én a barátaimmal felkapaszkodtam az első hazafelé induló tehervonatra és hazamentem.

Természetesen hajtott a kíváncsiság, és elcsavarogtam a faluba. A községháza előtti téren néztük, hogy dübörögnek Budapest irányába a szovjet tankok. Egy általam is ismert vörösvári katonatiszt megjegyezte: „Ezt már nem lehet visszacsinálni, de most adunk az oroszoknak.” Ekkor döbbsentem rá a helyzet komolyságára: ha már a katonatisztek is...

Összeverődve néhány volt osztálytársammal most már felbátorodva elindultunk a Fő úton felfelé. A Művelődési Ház előtti gyalogátkelő tájékán talákoztunk két helybéli rendőrrel, úgy emlékszem az egyik az akkori őrsparancsnok volt. Egyikünk felszólította őket, távolítsák el sapkájukról a vörös csillagot. Legnagyobb csodálkozásomra szó nélkül teljesítették óhajunkat.

Egyre merészebb lettem én is. Gyerekkori barátommal október 27-én elindultunk kerékpárral Budapestre fizetési előlegünkért. Először a Kőbányai útra mentünk. Dupla pénzt kaptam (igaz, később levonták), ezután Kelenföldre indultunk a KELTEX-be. A Népszínház utcában haladva fegyverropogásra lettünk figyelmesek, négyesbe raktuk a bicikli sebességfokozatát, hogy minél előbb elhagyjuk a helyszínt. Végül is szerencsésen hazaérkeztünk.

Apám mellett dolgoztam otthon, úgy ért november negyedike. Nagybátyám jött be hajnalban közölni a hírt: az oroszok lövik Budapestet. Azonnal a rádióra tapadtunk, szörnyű érzés fogott el valamennyiünket.

A délelőtti folyamán a barátom jött, menjünk a rendőrségre, fegyvereket osztogatnak. A rendőrség udvarán valóban összeverődött

Képeinken: kilőtt szovjet tankok Budapesten

egy kis csapat különböző korú emberekből. A katonavisztek felvilágosítottak bennünket, hogy Pesten a Magyar Hadsereg harcban áll az oroszokkal, és várható, hogy Esztergom felől harcokocsioszlop érkezik erősítésként. Meg kell akadályoznunk, hogy a fővárosba jussanak.

Mintegy 30-40 fős osztaggal, karabélyokkal, gránátokkal és egy golyószóróval felvegyerve elindultunk az akkori Ásványbánya területét képező helyre, hogy megakadályozzuk az esetleges orosz felvonulást.

A 10-es út község utáni kanyarulata és a pilisszentiváni elágazás közötti útszakaszon, a vasúti töltés mögött helyezkedtünk el. Mai fejjel gondolkodva már nem tudnám megmondani mennyire volt komoly az elhatározásunk, de bevallom, már az első terepszemlén figyelmesen vizsgálgtam a lehetséges menekülési útvonalat.

Azt hiszem, mindannyiunk szerencséjére orosz páncélosok nem jöttek. Sok esélyünk amúgy sem lett volna, viszont a későbbi megtorlásokat aligha kerülhették volna el. Úgy éjfél tájt már fáztam, éhes voltam, lelkesedésem alábbhagyott, s barátommal elindultunk hazafelé. Fegyvereinket a Fetter vendéglővel

szemben a vasúti híd alatti árokba hajítottuk, s ezzel számunkra befejeződött a háború. Az egyetlen lövés még útközben dördült el, unokabátyám fegyvere véletlenül elsült. A komoly parancsnoki dorgálás nem maradt el.

Aprópó parancsnok. A résztvevők közül ma már csak 4-5 emberre emlékszem, de a fenti eset szereplőire igen. Azt hiszem a kis csapat parancsnokáról 45 év után illene megemlékeznünk: Wéber Henrichnek hívták. Sokat talákoztunk a forradalom után is, de erről érthető okokból soha szó sem esett közöttünk.

Itt kell megjegyezni, hogy másfél évvel az események után a futballpályán talákoztam az egyik sportvezetővel. Én mint tényleges sorkatona a karhatalomnál szolgáltam, ő a munkásárség egyenruháját viselte. Halkan jegyezte meg: ilyen parolinnal nem illik a szovjetekre vadászni. Így hozta tudomásomra, hogy voltak szemtanúi a dolognak, de mivel jóindulatú embernek ismertem, nem kellett tartanom következményektől.

Valamikor 56 késő őszen a temetőben járálva egy sírfeliratra lettem figyelmes: Fedor Lajos élt 20 évet, hősi halált halt hazánk szabadságáért.

Személyes ismerősöm volt.

Barátomnak csak azért nem nevezhetem, mert bár egy utcában, egymáshoz közel laktunk, végtelenül zárkózott, szerény, halk hangú fiú volt, és nem igen barátkozott senkivel. Éppen ezért nem tudom, milyen körülmények között vesztette életét, de a sírfelirat tanúsága szerint hősként halt meg. Ami bántott, hogy mire legközelebb újra felkerestem a sírját a fenti szöveg lekerült a sírméltóról. Ma már egy új márványtábla hirdeti, hogy életét a hazájáért áldozta, s miközben tisztelettel adózom e sírhant előtt állva, azon gondolkodom, hogy amikor Pilisvörösváron megemlékeztünk 1956 hőseiről, minden esztendőben a sok általánosítás mellett illene legalább egy mondat erejéig megemlékeznünk saját hősi halottainkról is.

Bízom benne, hogy az én korosztályom az utolsó ebben az országban, amelynek gyermekkorát egy pusztító világháború, és az azt követő nyomorúság, majd kamaszéveit a félelem, és az újból rommá lőtt főváros korszaka határozták meg, s pályaválasztás helyett származáson alapuló kiválasztással befolyásolták egész életünket.

Remélem, hogy unokáim már önállóan dönthetnek saját sorsukról – bár a jövőt illetően még vannak aggályaim.

Krammer István

A 2. oldalon olvasható összeállításunk verseit az 1956-os Intézet hamarosan megjelenő kiadványából idéztük a szerkesztő engedélyével:

Piros a vér a pesti utcán
– Az 1956-os forradalom versei és gúnyiratai

Összeállította Győri László

Magyar Napló – 1956-os Intézet, 2001

Tájékoztató a Képviselő-testület határozatairól

– Új díszpolgárunk: dr. Rübl János

– Emlékermeseink: Deák Vilmosné Löffler Józsa és Oláh Imre

– Öt új gyalogátkelőhelyet kíván létesíteni az Önkormányzat

– Sax László II. világháborús emlékműtervét fogadta el a testület

Szeptember 24.

Felelős szerkesztői pályázat

2002. január 1-jétől két éves időtartamra lesz érvényes a megbízás

A Képviselő-testület pályázatot írt ki a Vörösvári Újság felelős szerkesztői feladatának ellátására. (A pályázati kiírást lásd a túloldalán, a keretes részben.)

A Képviselő-testület módosította a Tájékoztatói koncepciót és az újság Szervezeti és Működési Szabályzatát. A módosítás értelmében a felelős szerkesztői pályázat meghirdetése határozott időre, két évenként történik.

Rákgyógyászati klinika

Megszavazták a képviselők a földterület átsorolását

Előző számunkban részletesen beszámoltunk arról, hogy a Herbst Kft. egy osztrák és német befektetői csoporttal közösen rákgyógyászati klinikát szeretne építeni a város határában. Ennek megvalósításához át kell sorolni a beépítésre szánt területet mezőgazdaságról különleges intézményi övezetté. A korábbi testületi ülésen a képviselők nem tudtak dönteni a kérdésben. Második körben azonban szabad utat engedélyeztek az építkezésnek a következő határozatot hozva:

„Pilisvörösvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete kedvezőnek ítéli a tervezett elektro-hipertermiás rákgyógyászati klinika épületgyűjtésének Pilisvörösvár Város köz-igazgatási területén történő megvalósítását, ezért felkéri a tervező Pestterv Kft.-t, hogy a város Településrendezési tervében, a Budai út melletti 0136/27 hrsz-ú telek területét a célnak megfelelő beépítésre szánt területté változtassa, és elektro-hipertermiás rákgyógyászati klinika részére különleges intézményi övezetbe sorolja.”

(A Képviselő-testület a határozatot 10 igen és 1 nem szavazattal hozta.)

Társasház a Semmelweis közben

Hatáskör hiánya miatt levéve a napirendről

A Képviselő-testület a jelenleg hatályos ART II-es építési övezete szabályainak pontosításáról, a Semmelweis köz 1062/13. hrsz-ú ingatlan beépíthetőségéről szóló előterjesztés tárgyalását hatáskör hiányában levette a napirendről.

(Az önkormányzat építhetősége az ingatlanra kiadta az engedélyt, amelyet a környéken lakók megfellebbeztek. Az építkezés így hónapok óta áll. A telken 12 lakásos társasházat építene a Herbst-Bau Kft.)

Fő út 91-93.

Pályázatot fog kiírni a Képviselő-testület az ingatlanok elidegenítésére

A Képviselő-testület felkérte a polgármestert és a jegyzőt, hogy a Fő út 91. és 93. sz. alatti önkormányzati ingatlanok esetleges eladhatósága érdekében tegyék meg a szükséges

lépéseket, hogy az ingatlanok jogtisztán kerülhessenek pályázatra. A pályázat kiírását, az eladási árat és az egyéb feltételeket új előterjesztés keretében a Képviselő-testület határozza meg.

Ligeti Cseperedő Óvoda

Nem tervezett bevételek és kiadások

A Képviselő-testület felkérte a jegyzőt a Ligeti Cseperedő Óvoda nem tervezett bevétel-

telének és nem tervezett kiadásának, valamint a beruházás körülményeinek tisztázására, azok törvény szerinti könyvelésének ellenőrzésére, és az annak megfelelő költségvetés módosítására.

A Képviselő-testület a Szabadság úti tagóvoda tetejének felújítására, a cserépek cseréjére 1 591 250 Ft összeget, a Zrínyi utcai épületben a gázkazán betétjének a cseréjére 300 000 Ft összeget biztosított.

(A Szabadság úti óvodában közel kétfélmillió forint értékű belső felújítás történt a rendezvényi bevételekből, több helyi vállalkozó felajánlásából, illetve egy Németországból érkezett adományból. Az épület ugyanakkor beázik, a tetőszerkezet javításra szorul.)

Széchenyi utcai óvoda

300 ezer forint pótmunkákra

A Képviselő-testület a Széchenyi utcai tagóvoda pótmunkáira 300 000 Ft-ot biztosított az intézményi felújítási alap terhére.

Díszpolgári cím adományozása

A kitüntetett: dr. Rübl János tanár

A Képviselő-testület zárt ülésén dr. Rübl János tanár, nyugalmazott igazgatóhelyettes részére a város lakosságáért végzett önzetlen, áldozatos, eredményes és maradandó tevékenységéért Pilisvörösvár Város Díszpolgára címet adományozta.

(Lásd interjúnkat a 7. oldalon.)

Pilisvörösvárért emlékérmek

A kitüntetettek: Deák Vilmosné Löffler Józsa tanítónő és Oláh Imre címzetes igazgató

A Képviselő-testület zárt ülésen a város lakosságáért végzett önzetlen, áldozatos, eredményes és maradandó tevékenységéért a Pilisvörösvár emlékérmeket adományozta Deák Vilmosné Löffler Józsa tanító és Oláh Imre címzetes igazgató részére.

Arany János Pedagógiai Díj

Oláh Imrét terjesztették fel

A Képviselő-testület a Pest Megye Önkormányzatának Közgyűlése által adományozható Arany János Pedagógiai Díjra Oláh Imre címzetes igazgatót terjesztette fel, magas fokú, átlagon felüli szakmai és pedagógiai felkészültsége, a német nemzetiségi nyelv oktatása

terén elért eredményei, újszerű és hatékony pedagógiai módszerek kidolgozása és alkalmazása terén elért eredményei, példaértékű pedagógus életműjének elismeréséért.

Október 1.

A Hivatal szervezeti egységei vezetői szintjének meghatározása

Irodavezetők helyett osztályvezetők

A köztisztviselők jogállásáról szóló 1992. évi XXIII. tv. 45. § (9) bekezdése c) pontjára tekintettel a Képviselő-testület a Polgármesteri Hivatal szervezeti egységeinek vezetői szintjét 2001. 07. 01-jétől osztályvezetői szintnek felelteti meg. A szervezeti egységek vezetőinek megszólítása: osztályvezető.

Szakértői díjak biztosítása

Több mint 3 millió forint keretet kapott erre a célra a Műszaki Iroda

A Képviselő-testület a Műszaki iroda részére 3 252 750 forint szakértői díjat biztosított, melynek a felhasználásáról a Műszaki Iroda félévente köteles beszámolni a Képviselő-testületnek.

(A Műszaki Iroda korábban nem rendelkezett ezzel a pénzügyi kerettel, ezért minden egyes szakértőt igénylő ügyben előterjesztést kellett készíteni a Képviselő-testület számára.)

Pilisvörösvár Város Önkormányzatának Képviselő-testülete PÁLYÁZATOT HIRDET

magánszemélyek, jogi személyek részére a Vörösvári Újság c. önkormányzati lap felelős szerkesztői feladatának ellátására

A felelős szerkesztő egy személyben felelős a lap tartalmi, sajtótörvényeknek és sajtóetikai követelményeknek megfelelő, időben történő havi megjelenéséért, az újságírói honorárium megállapításáért.

A lap fő adatai:

- Címe: Vörösvári Újság – Pilisvörösvár Város Önkormányzatának közéleti lapja
- A megjelenés gyakorisága: évente minimum 12 szám.
- A lap mérete A/4, a megjelenési példányszáma: 1200-1500 db.
- A megjelenés terjedelme 24 oldal.

Pályázati feltételek:

- Magas fokú szövegalkotási, kifejező készség, kreativitás.
- Tájékozottság a helyi közösség ügyeit illetően.
- Pilisvörösvári lakosok előnyt élveznek.
- Újságírói gyakorlat, felsőfokú végzettség és német nyelvtudás előnyt jelent.
- Alapvető szövegszerkesztői ismeretek.

A pályázat benyújtásának határideje: 2001. november 15.

A pályázatot a Képviselő-testület bírálja el. A főszerkesztői megbízás határozott időre: 2002. január 1-jétől 2003. december 31-ig szól.

A pályázatnak tartalmaznia kell:

- a pályázó személyi adatait, szakmai önéletrajzát,
- az újságírói és a legmagasabb iskolai végzettséget igazoló okiratok másolatát,
- referenci anyagot korábbi munkáiból,
- a helyi, időszakos lap szerkesztésére vonatkozó szakmai elképzeléseit és törekvéseit,
- a megbízási díjra vonatkozó igényét.

A pályázat benyújtásának helye:

Pilisvörösvár Város Önkormányzata, Botzheim István polgármester
2085 Pilisvörösvár, Bajcsy Zs. tér 1. (A borítékra kérjük ráírni: Pályázat.)
Felvilágosítás kérhető: 06-26-330-410.

Pályázati felhívás

Pilisszentiván községben a Takarékszövetkezet melletti
1355 m²-es területen üzletsor kialakítására

Kiíró: Pilisszentiván község Önkormányzata
2084 Pilisszentiván, Szabadság út 85.
E-mail: hivatal@pilisszentivan.hu
Tel: 06-/26/-367-322. Fax: 06-/26/-367-397

A pályázat a pilisszentiváni Takarékszövetkezet bal oldalán található 1355 m² területre vonatkozik, melyen jelen pillanatban is több épület áll (volt Tó presszó, Ili Mix, cipőbolt, virágbolt, stb.)

A pályázat tárgya e területen egy egybefüggő kereskedelmi-szolgáltató jellegű üzletsor kialakítása kisebb üzletekkel, a következő feltételekkel:

- a meglévő épületek felhasználhatók vagy lebonthatók,
- a területet az Önkormányzat adja, vagy tartós bérletbe adja,
- az üzletsor egyszintes lehet, tetőtér-beépítéssel, max. 6.5 méteres építménymagassággal,
- a terület felhasználható vagy az árok lefedésével – mint hátsó kiszolgáló út, vagy az árok lefedése nélkül, előlről való árufeltöltéssel,
- megfelelő számú parkoló kialakítása szükséges,
- a lehető legnagyobb zöldfelület kialakítása, illetve megtartása kívánatos,
- az üzletsornak a környezetbe illőnek, stílusosnak kell lennie,
- a jelenlegi bérlők, illetve tulajdonosok előbérleti, illetve elővásárlási jogot kell biztosítani.

A pályázóknak be kell nyújtania az üzletsor látványtervét, javaslatot a költségek finanszírozására, valamint az üzletek értékesítésének (eladásának vagy bérbeadásának) módjára.

A pályázók részére a Polgármesteri Hivatal Jegyzője nyújt információt műszaki, illetőleg jogi kérdésekben.

A pályázat benyújtásának határideje: 2001. november 30.

A pályázatokat lezárt borítékban dr. Peller György jegyzőhöz kell benyújtani.

A pályázatokat a Képviselő-testület bírálja el, a benyújtási határidő után 60 napon belül. A nyertes pályázóval az Önkormányzat tervezési és kivitelezési szerződést köt.

II. világháborús emlékmű

Sax László terve mellett döntöttek a képviselők

A Képviselő-testület jóváhagyta, hogy a II. világháborús halottak emlékműve a Hősök tere legyen.

A Képviselő-testület az emlékmű megalkotását Sax László makettje szerint hagyta jóvá.

A képviselők felkérték a polgármestert, hogy a döntést a kőfaragókkal egyeztesse, és az emlékműhöz a támogatások felajánlását gyűjtse össze.

(A Képviselő-testület a határozatot 10 igen szavazattal hozta.)

Új gyalogátkelőhelyek a 10-esen

Nyomógombos jelzőlámpát javasolnak a Városházánál és a Közösségi Háznál

A Képviselő-testület új gyalogátkelőhelyeket kíván létesíteni a következő helyeken:

- a Bányakápolna és a Budai nagy Antal utca közötti szakaszon a buszmegállónál;
- a Budai úti üzletsor előtt, a zöldségeshez való átkelésnél;
- az Angeli köz és a Fő utca találkozásánál;
- a Szakorvosi Rendelőintézet és Gyógy-szertár közötti szakaszon, szakmailag a legjobb helyen;
- a Szabadság úton, a gimnázium előtt.

A Képviselő-testület a Városházánál és a Közösségi Háznál található gyalogátkelőhelyek nyomógombos jelzőlámpával történő el-látását határozta el.

A Képviselő-testület felkérte a polgármestert, hogy a határozatot a megfelelő szakigaz-

gatási szerveknek, a közútkezelőnek juttassa el, és a további döntésgények esetén a Képviselő-testület részére az előterjesztést készítse el.

Gyalogátjáró elnapolva

Nem sikerült közös álláspontra jutni

A képviselők nem tudtak dönteni a Szabadság-ligeti vasúti megálló alternatív megközelítését biztosító gyalogátjáróról, így a napirendi pont vitáját elnapolták.

Millenniumi emlékszóló

Használatát rendeletben szabályozták

A Képviselő-testület kiegészítette a Pilisvörösvár Cimerének, Zászlójának és Pecséjtjének alapításáról és használatának rendjéről szóló rendeletét a Millenniumi emlékszóló használatáról szóló résszel.

A tájékoztatót összeállította:
Fogarasy Attila

A kapaszkodósáv átadása

Október 1-jén dr. Fónagy János, a közlekedési tárca vezetője ünnepélyes keretek közt átadta a forgalomnak a piliscsabai dombon épült kapaszkodósávot és a 10-es utat az egyetemnél átívelő Bástyá hídát.

A közlekedést biztonságosabbá tévő új létesítményeket dr. Takáts Nándor székesfehérvári megyéspüspök szentelte meg.

Tájékoztató

A 2001. október 14-én a Pilisvörösvár 10. számú egyéni választókerületben megtartott időközi önkormányzati képviselő-választás adatai:

A névjegyzékbe felvett választópolgárok száma: ..... 1241 fő

Szavazóként megjelentek száma: ... 273 fő

Érvényes szavazatok száma: 268

Érvényes szavazatok száma jelöltenként:

Diószegi Vendel 36
VIVÉK-IPOSZ

Dr. Kisari János 14
FIDESZ Magyar Polgári Párt

László Károly 45
Független

Pávlicz János 22
Magyar Igazság és Élet Pártja

Péntek József 9
Független

Süveges Borbála 91
Magyar Szocialista Párt

Toronyi Zoltán 51
Független

A megválasztott képviselő Süveges Borbála, a Magyar Szocialista Párt jelöltje lett.

Heider László, jegyző
A Helyi Választási Iroda vezetője

Ünnepeltek a vörösvári óvodák

Óvodaavató a Széchenyi utcában

Mosolygó arcú gyerekek, elégedett szülők érkeztek a Muttnyánszky Ádám Szakképző Iskola volt épületében létesült új óvoda avatóünnepségére szeptember 28-án. Az óvónők büszkén vezették végig a vendégeket az esztétikusan berendezett, világos, tágas csoportszobákon, tornatermen, folyosókon, kiszolgálóhelyiségeken. Eljöttek az önkormányzat képviselői is, Szakszon József alpolgármestert az ünnepi díszbe öltöztetett tornateremben találtam félre húzódva. Úgy tűnik elégedett, hogy három éve az új óvoda építésére tett javaslatával kezdődő kitartó, fáradhatatlan munkájának eredményét láthatja. Beszélgetésünk során a következőket mondta el az óvoda építéséről:

„1980-as évek óta probléma a gyermekek óvodába íratása, ekkortól nem múlt el olyan év, hogy ne lett volna elutasított óvodáskorú Vörösváron. A szülők egyre türelmentlenebbül követelték a megoldást, s a mostani ciklus elejére már láthatóvá vált, hogy csak az óvodai helyek radikális bővítésével, egy új óvoda létrehozásával tudunk a helyzeten úrrá lenni. Az én mottóm az volt: minden hároméves vörösvári gyermek járhatson óvodába. A családok nagy része számára megoldhatatlan, hogy az édesanya három év után is otthon maradjon, és a nagyszülők sem tudnak mindenhol segíteni. Számos szociológusok, pszichológusok által leírt okot felsorolhatnék még fel. Ezért javasoltam, hogy a Gázcseretelep területén épüljön egy új óvoda. Ezt az Önkormányzat pénz hiányában elvetette. Aztán a Rákóczi utcai óvoda átalakítását javasoltam, el is készültek a tervek, de a folytatást az önkormányzat nem tudta finanszírozni. Időközben megüresedett a szakmunkásképző épülete, annak átalakításához a képviselők is hozzájárultak.

Először két csoporttermet terveztünk, de a szigorú ÁNTSZ előírásoknak megfelelően kialakított kiszolgáló helyiségek megépültevel nyilvánvalóvá vált, megéri áldozni még három csoportszobára. A hely is adott volt ehhez. Ekkor már folyt a kivitelezés Palotás Ferenc szentendrei mérnök tervei alapján. Az első ütem kivitelezője a budapesti Hipp- hopp '99 Kft, a másodiké a pilisvörösvári H+H Bau Kft. Mindketten az újságokban és a helyi kábeltévéen megjelenő pályázat útján, a műszaki osztály javaslatára, az önkormányzat megbízásából dolgoztak mindannyiunk meglegedésére, a határidőt betartva. Ez nagyon fontos volt, mert az áthelyezett és újonnan felvett gyerekeket, már szeptemberben itt akartuk fogadni. Sokszor kellett valamilyen módon felgyorsítanom az eseményeket, de amikor már láthatóvá vált az eredmény, mindenki szívesen segített.”

Az avatóünnepséget Karádi Kálmánné, vezető óvónő nyitotta meg, köszönetet mondva az óvoda létrehozásáért és örömmel nyugtázva azt a tényt, hogy az ideális körülményeknek köszönhetően a

volt Templom téri óvoda kisóvodásai és szüleik sem bánják, hogy most már ide kell járniuk.

A zeneiskolások hegedűjátékát, majd a kicsik magyar és német nyelvű műsorát követően Botzheim István polgármester úr szölt a hallgatóságához. Felvázolta az óvoda létrejöttének rövid történetét, és elmondta, hogy néhány tanulsággal szolgált az a konfliktus, amely az óvoda áthelyezésével kapcsolatban támadt a szülők és az önkormányzat között. Az egyik: figyelmesebb előkészítő munkával, szélesebb körű tájékoztatással a hasonló esetek elkerülhetők lesznek a jövőben. A másik: ha valamit elhatározzunk, a mellett ki kell tartanunk. És persze mindig kell egy kis szerencse is, hogy a dolgok ilyen jól végződjenek. A nemzetiszínű szalag átvágásával átadta az óvodát a kicsiknek. Végül Zoltán atya felszentelte az óvodát.

Jubileum és óvodai névadó

Éppen húsz esztendeje, hogy megnyitotta kapuit Pilisvörösvár 8-as számú Óvodája a Ligeten. Ez alkalomból az időközben ehhez az intézményhez kapcsolódó Szent István utcai, és a Szabadság utcai óvodával közösen felvették a Ligeti Cseperedő Óvoda elnevezést. A bensőséges ünnepség alkalmat adott a visszatekintésre. Schuckné Klinger Ibolya óvodavezető helyettes, aki pályájának első húsz évét ebben az óvodában töltötte, személyes hangú beszámolójában emlékezett meg a húsz év fontos eseményeiről: az öt csoportos, modern óvoda átadásáról, a fásításról, kertépítésről, az első Mikulásbálról, a Ligeti Cseperedő Alapítvány létrehozásáról, a juniálisokról, a hátrányos helyzetű vörösvári gyermekek táboroztatásáról, az új helyi óvodai nevelési program kidolgozásáról, továbbképzésekről, almaszüretekéről és kirándulásokról.

Derűtséggel fogadta a hallgatóság a húsz év „gyerekszáj-történeteit”, és meghatódnak nézte az első években idejárt és a mostani óvodások műsorát.

Botzheim István polgármester úr köszöntő szavak kíséretében átadta a vezető óvónőknek, az ünnepet szervező Giriczné Taksz Mariannak s a két tagóvoda vezetőinek, Kreiszl Antalnénak és Fetter Gyulánénak az új névtáblát. Majd a napnak szép és remélhetőleg maradandó emléket állítottak, amikor kint az udvaron a polgármester úr és a gyerekek elültettek egy hársfát.

Temesvári Anna

A természetben nem lehet csalódní

Látogatóban Rübl tanár úrnál

„Az igazat mondd, ne csak a valódit!”
József Attila

Bátran ki merem jelenteni, életem egyik meghatározó személyisége dr. Rübl János tanár úr. Évek óta nem találkoztam vele, s roppantul resteltem, hogy nem is kerestem ezt a találkozást, de az ő szelleme, humánuma, játékosága, tudós kíváncsisága akkor is ott él bennem – bennünk, egykori tanítványaiban, ha nem találkozunk vele nap mint nap. És ez a rendkívüli kincs, tudás, a természet és a tudomány iránti tisztelet egész életünk során elkísér már minket. Csak rendkívüli tanáregyenlőségek képesek arra, hogy ily mértékben és marandóan hassanak tanítványaikra, s ne csak a valódit, az igazat is láttassák velük. Dr. Rübl János tudós tanár, olyan, akivel főiskolás koromban is kevés találkoztam. Neki köszönhetem, hogy negyed évszázaddal érettségi bizonyítványom kézhezvétele után is a mai ordas eszméket zúdító, áltudományos, álvallásos, balhites világban is szilárdan hiszek az emberi humánus nagyságában, a természet örök csodájában, a tudomány, a ráció diadalában a babonáság és ostobaság fölött.

Hogy elismerő véleményemmel nem vagyok egyedül, bizonyítja, hogy Pilisvörösvár város Képviselő-testülete szeptember 24-i ülésén dr. Rübl János tanár, nyugalmazott igazgatóhelyettes részére a város lakosságáért végzett önzetlen, áldozatos, eredményes és marandó tevékenységéért városunk legmagasabb kitüntetését, a Pilisvörösvár Díszpolgára címet adományozta. A kitüntetés az október 23-i városi ünnepélyen kerül átadásra.

A tanár urat a díj átadása előtti hetekben kerestem fel Kálvária utcai házában, ahonnan ma már igen ritkán mozdul ki. De nem is csoda, hiszen jövő márciusban tölti be a kilencvenedik életévét. Megfáradt, hajlott hátú öregemberként fogad engem, de néhány perc múltán szája szélén már megjelenik az a huncut, pajkos mosoly, amit annyira szerettünk diákkorunkban, s szelleme – ha le is rántja időnként egy-egy keresett, de nem talált szakkifejezés – magasra szárnyal.

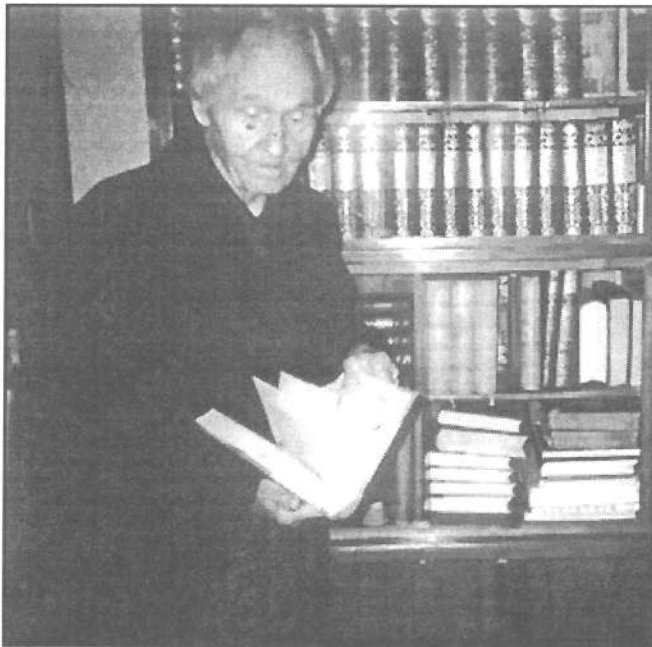
A tanár úr dolgozószobájában ülünk, ahol napjai jó részét tölti. Az asztalon szakkönyvek, lexikonok tornyosulnak. A Föld és lakói című vaskos munkát betűzőm ki legfeljebb, mellette egy francia szótárt, az ablak felőli oldalon pedig keresztretjvények garmadáját.

– Nagyon szeretek itt üldögdélni, és elmélyedni a tudomány rejtelmeiben, vagy keresztretjvényt fejteni – meséli a tanár úr. – Az újságokat is mind elolvasom, de őszintén szólva a politika már nem nagyon érdekel. Inkább a természet csodáit tanulmányozom. A természetben nem lehet csalódní.

A tanár úr már gyerekkorától fogva a természet nagy szerelmese és tanulmányozója volt. Gyönyörű vidéken, a Máramaros me-

gyei Dragomérfalván született – kimondani is furcsa az évszámot: 1912-ben. Szülőfaluja akkoriban járási székhely volt, édesapja a szolgabírószágon írnokként dolgozott. Édesanyja ukrán származású volt, aki nyolc gyermeket szült, közülük hárman korán elhunytak.

Érdeklődésemre, hogy vajon a Rübl név szász származást jelent-e, a tanár úr elmondja, hogy édesapja valóban német származású, de nem szász, hanem cipster. A cipsternek egykoron a Szepességben élő német népcsoport tagjai voltak.

A tanár úr Máramaroszigeten végezte a tanítóképzőt, ahol mindig évfolyamelső volt. Iskolaelső éppenséggel csak azért nem, mert az mindig az egyik bátyja volt. – Ő mindig szorgalmasabb volt nálam – ismeri el.

Frissen szerzett tanítói oklevéllel a dragomérfalvai iskolában kezdett tanítani. Itt ismerkedett meg későbbi feleségével, Verbai Magdolnával, aki csak ebben a Pilisvörösvártól igen távoli iskolában kapott állást. Amikor a románok visszavették az országrészt, nem számíthatott túl sok jóra az, aki Magyarországról választott házastársat. A szigorodó viszonyok miatt 1945-ben Pilisvörösvárra költöztek. Egy véletlennek köszönhetően – Budapesten a villamoson épp egy tanfelügyelő füle hallatára beszélgettek arról, hogy nincs munkájuk – mindketten álláshoz jutottak a Vársár téri iskolában. A tanár úr – mivel a földrajz mindig is a kedvenc tantárgyai közé tartozott – szívesen vállalta a földrajz oktatását a felső tagozaton. Ehhez néhány évvel később megszerezte a tanári oklevelet is. Fáradhatatlan elméje, a természet iránt érzett olthatatlan lelkesedése azonban tovább lendítette őt a tudomány útján, és 1959-ben földrajzi doktorátust szerzett. Doktori disszertációját a Vörösvári-medence természetrajzáról írta.

Hosszú és eredményes pedagógiai tevékenységének végén, 1975-ben ment nyugdíjba. Többször találkoztam azután vele a Kápolna utcában, ahol egy kis kertje volt, csinos kis házikóval. Szeretettel és türelemmel ápolta növényeit, gondozta a fákat, s a kert gyümölcsseit talicskával toltta haza a nem messze lévő Kálvária utcai házukba. Ilyenkor megálltunk néha el-elbeszélgettünk természetéről, tudományról, az életről, s az emberekről. Türelmetlen, öntelt kamaszemberként én sokszor futottam volna már tovább, mintsem hogy az ő kedves, érett bölcsességeit hallgassam. Most persze már bánom. Hiszen minden szavától gazdagabb lettünk mindnyájan, akik abban a szerencsében részesültünk, hogy a tanítványai lehettünk.

Most, itt a dolgozószobában ülve, s őt hallgatva jövök arra is rá, hogy a tanár úr milyen jó emberismerő. Vidám vagy megható tanárélményei helyett a kollégáiról beszél, akik között voltak bizony jelentelen emberek is. Különösen akkor világlott ez ki, amikor a történelem, a sors szorításába került az emberi lélek. Hosszasan beszél az ötvenes évekről, amikor színt kellett vallani mindenkinek, s a becsület, a jellem próbáján többek elbuktak.

Ekkor történt az is, hogy az általa igen nagyra becsült Csonka József igazgató urat aljas intrikával félreállították, s helyébe egy jelentéktelen, hitvány alak került – a tanár úr szavaival: ganaj ember. 1956 azután elsöpörte őt, s elkotródott Vörösvárról. Az igazgató pedig hosszú évekre ismét Csonka József lett, akit a tanár úr úgy jellemezett: „Nála első volt a becsület”.

Beszélgés közben eljárt az idő. A tanár úr még megmutatja a könyvtárszobát, amelynek polcairól gyakorta leemel egy-egy cifra kötetű lexikont, szakkönyvet, hogy közel kilencvenévesen is a tudását gyarapítsa, aztán kikísér a kapuhoz.

Közben szóba kerül az újság, szerkesztői munkám. Három évvel ezelőtt a tanár úr felesége, Magdi néni meghalt. Temetésére fájdalmas nekrológot írtam, amit a tanár úr most megköszön, majd arra kér, tegezzem őt. Meghat ez a nagy megtiszteltetés, úgy érzem, még nem érdemeltem ki igazán.

Kedves tanár úr, köszönöm, hogy a tanítványod lehettem, s hogy a bizalmadba fogadtál. Meghálálni ugyan soha nem fogom majd tudni, de igyekszem méltó lenni hozzá. Jó egészséget, békés és derűs éveket kívánok – volt diákjaid nevében is –, és őszintén gratulálok díszpolgári kitüntetésedhez.

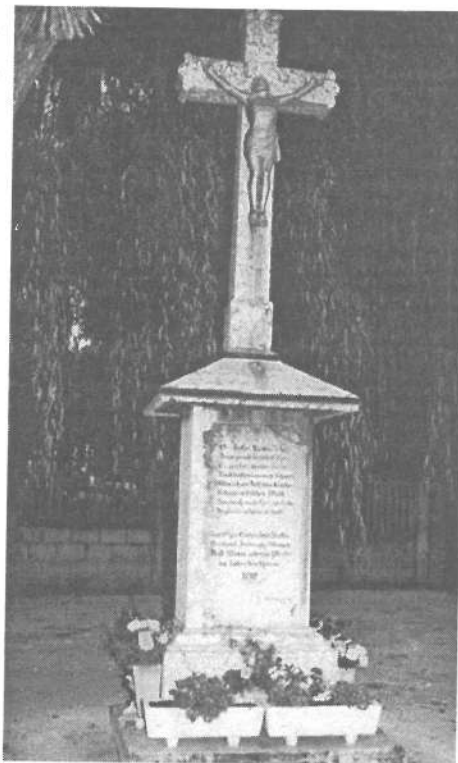
Fogarasy Attila

Am 1. November ist der Festtag der Allerheiligen. An diesem Tag wird der Seligen gedacht. Am Tag der Allerseelen (2. November) gedenkt man an die Verstorbenen, über die man nicht weiß, wohin sie nach ihrem Tod gekommen sind. Vor diesen Tagen besuchen die Leute ihre verstorbenen Verwandten und Bekannten auf dem Friedhof. Auch früher war das nicht anders. Man hat rechtzeitig angefangen, die Gräber in Ordnung zu bringen. Danach wurden die zu Hause angefertigten Kränze aus Herbstblumen auf die Gräber gelegt. Für die Feiertage blieben nur die Kerzen und das Gebet.

Den Kindern ist das immer ein schönes Ereignis, auf den Friedhof zu gehen und Kerzen anzuzünden. Besonders schön ist der Friedhof dann, wenn er am Abend von Kerzenlicht beleuchtet ist. - So habe ich das als Kind auch erlebt. Mit der Zeit habe ich aber leider immer mehrere verstorbene Bekannte und Verwandte, deren Gräber aufgesucht werden müssen. Dadurch wird dieser Besuch von Zeit zu Zeit etwas schmerzhafter.

Vor drei Jahren habe ich die Gräber noch mit meiner Oma aufgesucht, mit "Heiligstrizl" (Kuchen) in der Tasche, die sie selbst gebacken hat. Neugierig habe ich immer danach gefragt, wer wohl in dem einen und im anderen Grab liegt, womit er sich beschäftigte, warum er gestorben ist, usw.

Tag der Allerheiligen und der Allerseelen

Heute bäckt sie nicht mehr für uns, wir haben sie auf dem Friedhof zu besuchen, für sie eine Kerze anzuzünden und unseren Kindern über die geliebte Oma zu erzählen. Den nachstehenden Vers habe ich von einer Frau bekommen, die sich noch an die Zeiten erinnert, wenn dieses Gebet an einer Bestattung gebetet wurde.

Ibolya Sax

Für verstorbene Eltern!

Mein Gott und Vater! Du hast uns das Gebot gegeben, die Eltern zu ehren, zu lieben und für sie zu beten. Darum rufe ich nun Deine ewige Güte an für meine lieben Eltern, die du bereits von dieser Welt hinweggenommen hast. Erbarme Dich nach Deiner großen Barmherzigkeit ihrer armen Seelen, lass ihnen die Strafen nach, wenn sie welche noch abzubüßen haben, und nimm sie auf in Deine ewige Freude! Gib ihnen im Himmel einen recht reichen Lohn für alles Gute, das sie mir im Leben erwiesen haben und ich ihnen nicht vergelten kann! Mir aber verleihe die Gnade im Guten bis ans Ende zu verharren, dass ich dem Namen meiner Eltern Ehre mache und sie einst im Himmel wiedersehe und ewig mit ihnen vereint bleibe! Amen

Zur Geschichte der Mauterer Kapelle

Vor kurzem ist Martin Nick im Alter von 84 Jahren gestorben. Seit seiner Kindheit spielte er in der Mauterer Musikkapelle Tuba. 1996 bekam er sogar eine Urkunde, in der seine musikalische Vergangenheit gewürdigt wurde.

Die ältere Generation weiß noch vielleicht, dass nicht nur ihm, sondern auch seinem Vater, Großvater und Urgroßvater eine wichtige Rolle im Leben der Mauterer Kapelle zukam.

Um über diese Familiengeschichte etwas mehr zu erfahren, habe ich den Cousin von Martin Nick, Stefan Nick aufgesucht, der ebenfalls seit seiner Kindheit in der Mauterer Kapelle gespielt hatte. Heute spielt er immer noch in der Werischwarer Blasmusikkapelle - Nachfolger der Mauterer Kapelle. So kann er auf eine fast 60jährige "Musikvergangenheit" zurückblicken. Bereits mit 8 Jahren lernte er Geige spielen, dann spielte er Klarinette und seit 40 Jahren spielt er Saxophon.

In Werischwar gab es bereits am Anfang des 18. Jahrhunderts eine Blaskapelle. Um die Mitte des 19. Jahrhunderts soll Jakob Mauterer eine Blaskapelle zusammengestellt haben. Sein Sohn Jakob wurde sein Nachfolger. Dieser übertrug die Kapelle seinem Sohn Johann, der sie bis 1944 leitete. Johann Mauterer ist sozusagen mit der Musik aufgewachsen. Er spielte zuerst Geige und dann Flügelhorn. Mit 25 Jahren war er ein angesehener Musiker im Lande und wurde zum Kapellmeister ernannt. Von nun an sorgte er für den Nachwuchs seines Orchesters.

Johann Mauterer war ein strenger Mann, bei ihm herrschte Disziplin. Wenn man in seiner Kapelle spielen wollte, musste man zuerst Geige lernen und erst dann konnte in der Blaskapelle gespielt werden. In den Bällen wurde nämlich vor Mitternacht Blas-

Name Nick. Von den Mitgliedern, die noch unter der Leitung von Johann Mauterer gespielt haben, leben leider nur noch Stefan Nick und Andreas Manhertz.

In der Familie Mauterer bzw. Nick scheint nun die musikalische Tradition gebrochen zu sein, aber zum Glück finden immer wieder junge Leute Freude daran, in der Blasmusikkapelle mitzuspielen.

musik, danach ungefähr bis vier Uhr mit Streichinstrumenten und schließlich wieder Blasmusik gespielt, um gute Stimmung zu schaffen. Nach 1944 wurde die Leitung der Kapelle vom Vater von Martin Nick, Johann Nick übernommen und nach ihm wurde sie von Josef Vörösvári geleitet.

Martin und Stefan Nick waren die Enkel-söhne des Bruders von Johann Mauterer. Er wurde aber adoptiert, daher kommt der

Foto:

Die Mauterer Blaskapelle im Jahre 1949, auf der Seite steht noch Johann Mauterer als Kapellmeister (auf der linken Seite mit der Tuba: Martin Nick, von rechts der zweite in der ersten Reihe sein Cousin Stefan Nick mit der Klarinette und in der zweiten Reihe in der Mitte spielt Andreas Manhertz Trompete)

Ibolya Sax

„Orgona zúg. Ünneplő hangot ad”

Megújult a plébániatemplom orgonája

*„Orgona zúg. Ünneplő hangot ad,
Piros ruhában mond misét a pap.
Tömjénfüst száll; fölzeng a glória;
Örvendezz szív, légy boldog, föld fia!”*
Reviczky Gyula

Befejeződött a plébániatemplom orgonájának felújítása. Az öt hónapon keresztül tartó munkálatok során Paulus Frigyes orgonaépítő mester és kollégái először darabjaira szétzedték az előregedett hangszert, majd aprólékos munkával, a hibás alkatrészeket kijavítva és a teljes vezérlőrendszert kicserélve a korábbinál sokkal korszerűbb hangszerrel örvendeztették meg a templomba járó híveket.

Az 1941-ben Geyer József terve alapján készült Rieger gyártmányú hangszer belső sípjainak egy része lucfenyőből, más részük ón és ólom ötvözetéből készült, amit a hangszerkészítők orgonafémnek hívnak. A mindenkori által látható külső sípok sajnos kevésbé időtállóak. Ezek horganyból vannak. A horgany sípok a század első felében takarékosági szempontok miatt épültek be a magyarországi orgonákba, az ón ugyanis rendkívül drága fém. Mára a plébániatemplom horgany sípjait is eléggé megviselte az idő, közülük többet ki kellett cserélni, a még javíthatókat pedig felújítani.

Teljesen megújult, korszerűbbé vált a sípok megszólaltatását vezérlő és a levegőellátást biztosító rendszer. Az eddigi pneumatikus szerkezet helyébe ezennel egy sokkal korszerűbb elektropneumatikus szerkezet került. A sípok aljára egy-egy relét (elektromos kapcsolót) szereltek, amely össze van kötve a játszóasztallal. A billentyű leütésével a relé kioldja a síp szelepét, szabadá téve a levegő útját, és a síp megszólal. A levegőellátást mindkét sípszekrényben új, önálló motor és levegőtartály biztosítja. A játszóasztalban a vezérlőszerveket a hangszer tervezett bővítését figyelembe véve építették ki, s teljes egészében megújult a billentyűzet is.

– Az épület méreteihez képest ez egy viszonylag kis orgona – jellemzi templomunk hangszerét Paulus Frigyes –, az épület kiváló akusztikája azonban sokat javít az összehatáson. A tervbe vett bővítés során – amely a két jelenlegi szekrény között, a karzat boltíve fölött egy új szekrény beépítését jelenti majd – egy közepes méretű orgonát lehet majd kialakítani a jelenlegi 14 helyett 19 regiszterrel.

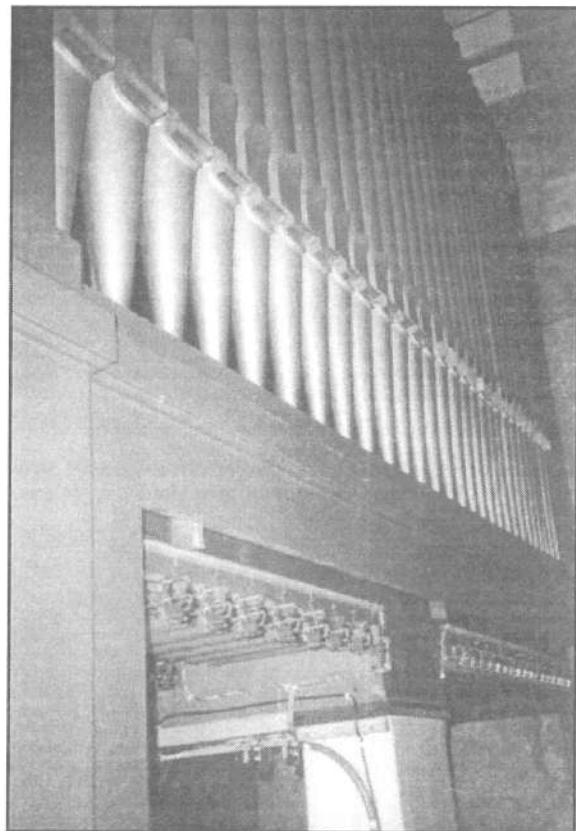
(Paulus Frigyes hangszerkészítő mester édesapjától tanulta a mesterséget. 1980-ban tett szakmunkásvizsgát, majd 1994-ben mestervizsgát. Elsősorban új orgonákat épít, de e csodálatos hangszerek bővítését, gene-

rálózását, javítását és hangolását is vállalja. Legutóbbi munkája a karteri templom új orgonájának megépítése volt.)

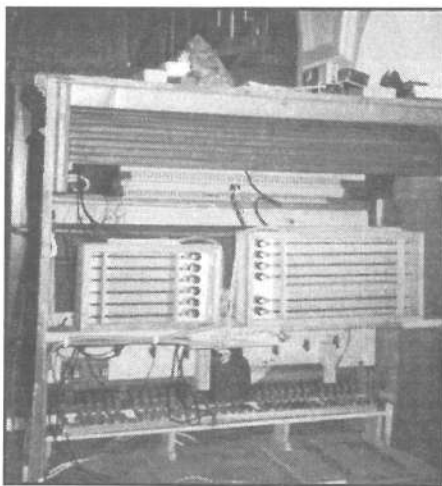
A felújításban helyi vállalkozók is részt vettek Feldhoffer Istvánnak köszönhetően megújult mindkét sípszekrény és a játszóasztal külseje, és új dobogó is készült. A villanszerelési szakmunkát Törzsök István végezte.

Az orgona belső sípsorai ón és ólom ötvözetéből készültek

A horganyból készült külső sípok. A nyitott orgonaszekrényben jó látszódnak a sípokot működtető elektromos kapcsolók.

A játszóasztal belsejében helyezkedik el a vezérlőszervezet

Az október 7-i szentmiséken hosszú szünet után a plébániatemplomban ismét megszólalhatott az újjávarázsolt orgona. Herczeg Mihály kántor szerint szépen szól a felújított hangszer, s végre minden hang

pontosan megszólal. A korábbi előregedett pneumatikus szerkezettel ugyanis gyakran előfordult, hogy a billentyű leütése után késve szólt meg a hang, ez különösen a gyors futamokban volt feltűnő. Olykor az is megtörtént, hogy hiába ütötte le a billentyűt, a síp néma maradt. Mostanra az orgona sokkal megbízhatóbbá vált lett, mint korábban volt.

A kántor úr különösen a pedálatot di-

cséri: – Nagyon jól szól, megfelelő hangerővel és meleg hangszínekkel. – Aztán kritikusán hozzáfűzi: – Sajnos a hangszer egésze azonban még mindig kívánnivalókat hagy maga után, bizony nagyon hiányzik az az öt regiszter, amelynek a bővítését már tervbe vettük. A hangerőt sem tudom mindig jól szabályozni az énekek kíséreténél: vagy hangosan, vagy halkán szól, hiányzik közepes hangerő.

Az orgona felújítása négy és félmillió forintba került, és körülbelül ugyanekkora összegre lenne szükség, hogy bővíteni lehessen.

– Várhatóan ez az összeg csak 2-3 év múlva áll majd a rendelkezésünkre – mondja Zoltán atya. – Előbbre vannak most más fontosabb teendők, így például a plébánia tetőzetének a helyrehozatala. Régóta várják már a hívek, hogy a ligeti templom harangja megszólaljon, jó lenne végre megépíteni a haranglábat is...

A felújított orgonát, dr. Takács Nándor megyéspüspök fogja felszentelni, előre láthatólag a közeli hetekben.

Hídverés

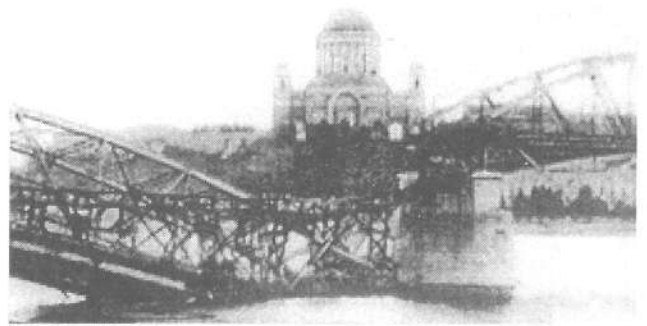
Október 11-én Orbán Viktor magyar és Mikulás Dzurinda szlovák kormányfő felavatta az újjáépített Mária Valéria hidat. Az 1895-ben átadott híd a második világháborút követően közel 60 évig hasznavetetlenül, három ívét elveszítve, csonkán várt az újjászülésre. Most ez a nagyszerű pillanat érkezett, s már nemcsak szüleink, nagyszüleink elbeszéléséből tudjuk majd ezentúl, milyen érzés Esztergomból átsétálni a hídon Párkányba az ottani magyarokhoz, miközben lábunk alatt méltóságteljesen hömpölyög a folyó.

2001. július: gőzerővel folyik az újjáépítés, már csak a középső hídrész hiányzik. A kompnak még akad elég dolga... (F. A.)

2001. október 11.: A magyar és a szlovák kormányfő áthalad az elkészült Mária Valéria hídon. (K. Cs.)

1919. július 22.: Egy gondatlanságból származó robbanást követően beleroskadt a párkányi oldal első nyílása a Dunába. Negyed századdal később 1944. december 26-án a visszavonuló német csapatok szándékosan robbantják fel a hidat. Három nyílás a vízbe roskad, és súlyosan megsérül két pillér is.

(korabeli levelezőlap)

2001. augusztus: helyére emelték az ötödik hídelemet is. 57 évet kellett várni erre a pillanatra.

(R. Gy.)

A vörösváriak közül sokan ott voltak az ünnepélyes átadáson, mások most tervezik, hogy ellátogatnak ezen új látványossághoz. Egészen biztos: nem fognak csalódní... Fogarasy Attila

Fotók: Rásonyi Gyözőné, Karajos Csaba és Fogarasy Attila

II. világháborús hősi emlékmű

A képviselő-testület határozata értelmében a II. világháborús emlékmű a Hősök terén kerül felállításra. A beérkezett hat emlékműterv közül a kultúrházbeli kiállításon a legtöbb közönségzavazatot Sax László munkája kapta. A képviselő-testület szintén ennek a tervnek a megvalósítását tartja érdemesnek.

A nyertes makett 30 szavazatot kapott a közönségzavazáson. 27 szavazatot kapott Molnár Sándor Nyitott ablaka (az újságbeli sorszáma 1.), 23-at Bruckner Antal makettja (5.) és Sax László másik makettja (3.), 18-at Molnár Sándor Csillagok (6.) és 13-at Láng (2.) című makettja. (A sorszámkok a Vörösvári Újság szeptemberi számában megjelent makettek fényképeinek sorszámaát jelölik.)

Magyar temetők Oroszországban

220 emlékmű készült el eddig

Vaskos kötetet tartok a kezemben, amelynek címe: „Magyar hadifogoly-temetők Oroszországban”. A színes fénymásolással készült album 220 emlékmű fotóját tartalmazza, amelyet az elmúlt években állítottak Oroszországban a II. világháború hadifogoly áldozatainak. Az emlékművek 4-5 alap-típusba sorolhatók, de szinte mindegyik egyedi kialakítású, alig akad két egyforma közöttük. Legjellemzőbb motívumuk az általában fémről készült kettős kereszt. Vannak, amelyek magukban állnak, s vannak amelyek kisebb-nagyobb – sokhelyütt kerítéssel körbe vett – sírkertek közepén. Az emlékművek és a temetők gondozottak, esztétikusak, s méltó nyugvóhelyül szolgálnak fél évszázada elhunyt honfitársainknak. Az albumot Havasi Irinától, a Hadisírgondozó Iroda munkatársától kaptam ajándékba. Az irodát – amely a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum keretén belül működik – halottak napja előtt néhány héttel, a Szovjetunió területén elpusztult vörösvári katonákra és hadifoglyokra emlékezve kerestem fel, és annak okán is, hogy a Képviselő-testület nemrégiben elfogadta a II. világháborús hősi emlékmű tervét.

A Hadisírgondozó Iroda feladatai közé tartozik, hogy Magyarország területén gondozza a katonai temetőket – függetlenül attól, hogy egykor baráti vagy ellenséges hadsereg katonái nyugszanak azokban. Másik fontos feladatuk, hogy a külhonban nyugvó magyar katonák nyugvóhelyét számon tartásuk és gondozásukat ellenőrizzék. Az 1949-es Genfi Egyezmény értelmében ugyanis minden ország köteles gondozni az elesett katonák sírjait.

Talán nem tudja mindenki – még a történelmi események által érintett családok közül sem – hogy Oroszországban ma példamutató módon ápolják az ott elpusztult egykori magyar katonák nyugvóhelyeit. Egy államközi megállapodás alapján az orosz államadósság törlesztéseként – 10 millió dollár összegről van szó – levéltári kutatásokra alapozva folyamatosan feltérképezik a hadifogoly-temetőket, s mindegyikben emlékművet állítanak az elhunytaknak, nevüket külön névtáblán is megőrizték.

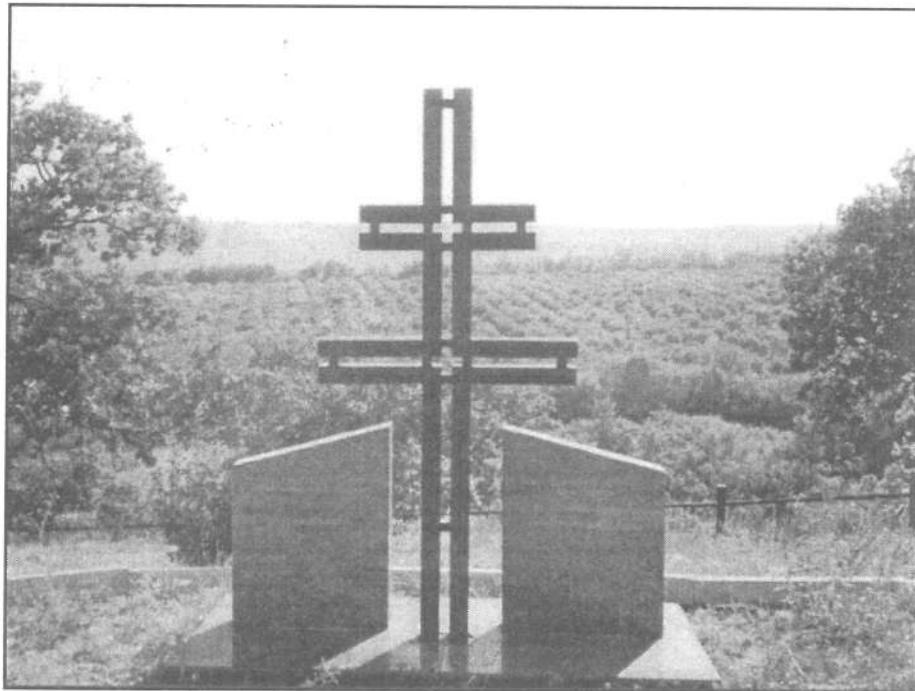
Oroszország egészen szétszórva óriási területen találhatóak ezek a temetők, általában nagyobb üzemek, gyárak közelében. A legtöbben csak néhány vagy néhány tucat honfitársunk nyugszik. Egy-két száz hadifogoly földi maradványait őrzik a nyekrilóvi, atamanovkai, jeglai sírkertek. A legtöbben a radai (egykor: Tambom) temetőben nyugszanak: 227 áldozatnak emelték az itteni emlékművet.

A sírok felkutatásával, az emlékművek felállításával és gondozásával kapcsolatos teendőket egy orosz-magyar tárcaközi vegyes bizottság végzi éves munkaterv alapján. A jelenleg már elkészült 220 emlékmű mellett, további 48 építését intézik. Szomorú: de még éveken keresztül lesz elég munkájuk, a becslések szerint csak Oroszország-

ban összesen 460-ra tehető a hadifogoly-temetők száma. (Ukrajnával és Moldáviával ugyancsak kötött már megállapodást a magyar kormány a temetők feltárásáról, a kegyeleti munka azonban még nem kezdődött meg. Más FÁK állammal egyelőre megállapodás sincs.)

Az orosz hatóságok nemrégiben átadták Magyarországnak azt a listát, amely 37 000 elhunyt magyar hadifogoly nevét tartalmazza. A Honvédelmi Minisztérium Központi Irattárának munkatársai az ott fellelhető veszteség-nyilvántartás alapján most azonosítják a neveket.

(A beazonosított nevek az Interneten is olvashatók a következő weboldalon: www.hadifogoly.adatbanyaszat.hu)

Az államközi megállapodás értelmében a hadifogoly-temetőkkel ellentétben a hadműveleti területeken lévő temetőket feltárásuk után megszüntetik, és az exhumált tetemeiket két nagy katonai temetőben hantolják el újra. A 8750 elesett katonának végső nyugvóhelyet nyújtó boldirjovkai katonai temető már megtelt, az újabb exhumált katonákat a most készülő rudkinói temetőben helyezik el. Ez a temető három hektáron, 40 ezer sírhelynek ad helyet. Torokszorító becslés, hogy ez a hatalmas sírkert is előbb-utóbb megtelik majd.

(A II. világháborúban a keleti hadműveletek során elesett magyar katonák és munkaszolgálatosok listája megtalálható Bús János Béke poraira című terjedelmes könyvében is.)

Havasi Irina rendszeresen járja Oroszországot, és munkatársaival együtt ellenőrzi a temetők állapotát, és átveszi az újabb elkészült emlékműveket. Legutóbb is 8 nap alatt 5000 kilométert utazott fel egészen

Karéliáig, s 17 emlékmű átvételénél volt jelen. Tapasztalatairól így beszél:

– A temetők kevés kivételtől eltekintve gondozottak, gyakran friss virágot is elhelyeznek a sírokon vagy az emlékműveken a helyi lakosok. Egyszer egy öreg nénivel találkoztam az egyik temetőben, aki a kertjéből szedett illatos virágokat helyezett el egy magyar katona sírján. „A testvérem Magyarországon esett el a II. világháborúban. Mindig arra gondolok, amikor a virágokat idehozom, hogy hátha az ő sírjára is tesz valaki néhány szálát ott, a messzi idegenben.”

– Örök igazság – mondja Irina –, hogy az elhunyt katona már nem ellenség. Ott, a földben már nincs különbség ember és ember között. Ott már mindenki mindenkinek a testvére. Éppen ezért kötelességünk, hogy emléküket méltó módon ápoljuk.

S hogy mennyire hitelesek, életszerűek ezek a szavak, arra bizonyították, hogy Irina Ukrajnában, Kijevben született. 1994-ben

ismerkedett meg egy vörösvári fiatalemberrel, majd három év múlva összeházasodtak és Budapestre költöztek. Irina közel három éve végzi felelősségteljes munkáját a Hadisírgondozó Irodában, járja az oroszországi temetőket, s vigasztalja az idős embereket, akik még most is rég eltűnt szeretteik után kutatva keresik fel őket.

– Sokan kérdezik, miért én foglalkozom a sírokkal. Számomra a magyar hadsereg nem volt ellenség. Nem a katonák tehetek a történekről. Ők csak parancsot teljesítettek. 18-20 éves emberek mit tudtak még az életéről? Szinte semmit. Egyszerűen így alakult a sorsuk. Odavetette őket. Idős emberek mesélték, hogy a magyar katonák mindig emberségesen viselkedtek, nem kegyetlenkedtek. Emberek tudtak maradni akkor, amikor mások kivetkőztek emberi mivoltuktól. Büszke vagyok arra, hogy ezt a munkát véggezhetem, hogy méltó emléket állíthatunk a több tízezer szerencsétlenül elpusztult magyar katona és hadifogoly emlékének.

Fogarasy Attila

A country az öröm zenéje

Szabó Anitát és Szlovencsák Pétert, a Cziffra György Zeneiskola tanárait azonnal szívébe zárta a közönség, amikor az idei Vörösvári Napok programjának meglepetéseként, mint countryzenészek mutatkoztak be.

– *Hegedű-, illetve zongoratanárai vagytok a zeneiskolának, kinek jutott eszébe ez az ötlet, hogy countryt játsszanak?*

Anita: Egyik ismerősünk panaszkolta, hogy mennyire hiányzik a vörösvári kínálatból a countryzene. A németországi sörfesztiválok hangulatára gondolt, amelyet ez a zene alapot meg. Mivel a komolyzene és a jazz mellett én 10 éves koromtól foglalkozom ezzel a műfajjal is, már csak az volt a kérdés, találok-e valakit, aki hasonlóképpen rajong érte. Szerencsére Péterben egy egész zenekarra találtam, mert ő a számítógép és a szintetizátor segítségével az összes kísérletet produkálni tudja. Néhány számmal fel is léptünk a Mentősök napján, és mivel kellemes volt a fogadtatás, szívesen folytattuk a közös munkát. A következő felkérésünk a Vörösvári napokra szólt, addigra már több, mint egy óras anyagot állítottunk össze.

– *Az büvészműtatványoknak tűnik, amit a színpadon kell produkálnod a szintetizátorral és a számítógéppel. Ráadásul a számítógép nagyon szeszélyes, néha cserben hagyja az embert.*

Péter: Viszont pótolja a hiányzó hangszereket. Számomra a felkészülés komoly feladatot jelentett, mert bár mindig is kedveltem, de korábban nem játszottam countryt. Anita hangja és hangszeres tudása hegedűn, gitáron, mandolinon olyan magával ragadó, hogy mellette csak lelkesedni lehet. Folyamatosan tanulom ezt a műfajt. Kell hozzá egy megbízható, jól használható számítógépes program, digitális magnó. Felvesszük a zene alapját képező basszusgitár és dobsszólamot, ezeket irányítja a számítógép, a billentyűs hangszereken pedig játszom. Arra fel kell készülni, hogy ha bármilyen okból felmondhat-

ja a szolgálatot a számítógép, akkor a dalokat elő kell tudni adni élőben is.

– *Anita hangja tökéletesen country-hangzású. Ez adottság vagy megtanulható?*

Anita: Adott az énekhangom, de ez a hatás csak tanulással érhető el. Ráadásul a dalok jelentős részét angolul énekelem, tehát nem csak

a dallamra, a ritmusra, hanem a kiejtésre is oda kell figyelnem. Ha pontosan elénekelem a szöveget, az nem elég, countrysnak kell lennie. Péter jól tud angolul, én is tanultam. A szöveget mindig lefordítjuk, mert tudnunk kell, miről szól. Aztán meghallgatjuk akár több előadótól is, valamelyik jobban tetszik, ez hat ránk, de szeretném, ha csak a miénk lenne, amit előadunk.

Az ígéret bennük van

Tehetséges gyermekeink III.

Bihari Nóra nyolcadik éve tehetséges növendéke a Cziffra György Zeneiskola zongora szakának. Berchy József tanítványa idén felvettelt nyert az ifj. Sapszon Ferenc Liszt-díjas karnagy által alapított Kodály Zoltán Magyar Kórusiskolába.

– *A legtöbb hatéves, úgy kezd zenét tanulni, hogy ő nem tudja akarja-e, de a szülei beíratják. Te is így kezdted?*

– Nálunk volt itthon zongora, a nővérem már tanult a zeneiskolában. Én akartam jární, mert a dédapám, a nagyapám, az édesapám is zenélt. A nagyapám, Nich István a mai napig hegedül, szaxofonozik és klarinétozik, a Pilisvörösvári Német Nemzetiségi Fúvósze-

karban játszik. Én énekelni is nagyon szeretek, ezért öt éve a templomi énekkarnak is tagja vagyok.

– *Most nyolcadik osztályos vagy, és ismét a zenetanulás mellett döntöttél, amikor jelentkezted a kórusiskolába. Mit vársz ettől a négy évtől?*

– Már ebben az évben járok előkészítőre a zeneiskolai óráim mellett, tehát még többet fogok gyakorolni. Jövő évtől az iskolai kórusnak is tagja leszek, részt veszünk templomi hangversenyeken, rádiófelvételeken, és külföldre is utazunk. Németet és angolt is tanulok majd, és remélem, elegendő lesz a tudásom, hogy utána felvegyenek a Zeneművészeti Akadémiára.

– *Arról álmodozol, hogy majd a világ nagy színpadain zongorázol, és utána mindenki téged ünnepel?*

– Egyáltalán nem. Tanítani szeretnék. Jó lenne, ha más is megérezné azt az örömet, amit én érzek, amikor együtt zenélünk, vagy énekelünk. Akár Berchy tanár úrral játszunk négykezes, a templomban énekelünk vagy otthon a nővéremmel, édesapámmal játszunk együtt.

– *Jut másra is idő a zenén és a tanuláson kívül?*

– Szeretem az állatokat, és szoktam biciklizni, görkorcsolyázni. A barátaimra is szakítok időt. Gyűjtöm a szalvétákat és a plüssállatokat.

– *Egy színpadi produkcióhoz, hozzá tartozik a látvány. Az előadás után készült fotó is arról árulkodik, hogy milyen gondosan felkészültek erre. Honnan ez az öltözék?*

Anita: Azonnal felismerem ezt a stílust, innen-onnan megvettem készen, nem kellett rengeteg pénz a fellépő ruha varratására. A kalap elmaradhatatlan, ez teszi hitelessé az öltözékünket.

– *Az előadás legemlékezetesebb dala volt a Narancsvirág Expressz című. Jól gondolom, hogy a hegedűszóló nagy virtuozitást igényel az előadójától?*

Anita: Ez valóban egy nehéz és különleges dal, olyan mint egy Paganini-darab. Amerikában, évente rendeznek „hegedűbajnokságot”, amelyen ez is kötelező gyakorlat. Azért nehéz, mert a hegedű hangján kell egy expressz vonat zakatolását megszólatni.

– *Hogyan lehetséges, hogy ez a zene, mióta megszületett, ugyanígy hat a közönségre, a mai napig garantáltan jó hangulatot tud teremteni?*

Péter: Ebben a zenében összeolvad az európai és az amerikai népzene, sokféle hangszer szólal meg benne, lüktető a ritmusa, a szövege könnyen megtanulható, az egyszerű emberek életéről szól, leginkább a szerelemről.

Anita: Azt hiszem ez a zene az emberek gyermekkori vágyait idézi fel, a boldog, szabad élet iránt. Ezek a felszabaduló érzelmek teszik örömezzé a countryt.

– *Hol láthatjuk legközelebb az Any & Pet Együttest? Mik a további tervek?*

Péter: Szeretnénk készíteni egy demo CD-t, ismertető anyagot. Felkérésekre szívesen elmegyünk, a későbbiekben talán a rendszeres fellépést is vállalni tudjuk.

Anita: Linzben több countrykocsmá is van. Az egyik fent a hegyen, felváltva játszanak ott az együttesek. Esténként odagyűlnek a country szerelmesei cowboynak öltözve, lasszóval a kezükben. Táncolnak és énekelnek, fantasztikusan jó a hangulat. Ilyen helyen mi is szívesen játszánk.

Temesvári Anna

– *Ha valaki hallani szeretne téged játszani, hol hallgathat meg?*

– A zeneiskola tanítványi koncertjein szoktam szerepelni. Ebben az évben a tanszaki hangversenyen november 12-20 között, november 27-én az összevont növendéki hangversenyen és a karácsonyi koncerten fogok zongorázni.

Temesvári Anna

Az ombudsmanok levelei

Augusztusi számunkban „Adalék az óvodai üggyhez” című cikkünkben idéztük az állampolgári jogok országos biztosa helyettesének véleményét, mely szerint törvényt sértett az önkormányzat a Templom téri óvoda áthelyezésével kapcsolatban azzal, hogy előzetesen nem kérte ki a szülők véleményét.

A cikk megjelenése után kaptuk meg a Polgármesteri Hivaltól dr. Kaltenbach Jenőnek, a nemzeti és etnikai kisebbségi jogok országgyűlési biztosának állásfoglalását, melyben az általunk közzétett vélemény ellenkezőjét fogalmazza meg. Idézzük: „Az önkormányzat a Köt. 102 § (3) bekezdés előírásainak megfelelően kikérte a véleményjogosultak álláspontját.”

F. A.

„Miért e lom?”

Olvasási szokások egy középiskolában

Az Olvasás éve alkalmából könyvpiaci szakemberek országos felmérést készítettek a magyarok olvasási szokásairól. Az eredmény a Könyvhét című folyóirat adatai szerint a következő volt:

A magyarok a 2001-es évben – az inflációt is belekalkulálva – több pénzt költöttek könyvvásárlásra, mint tavaly. Ugyanakkor minden második ember úgy nyilatkozott, hogy a megelőző évben egyetlen könyvet sem olvasott el, és a magyar lakosság 12 %-a újságot sem olvas. Ha meggondoljuk, hogy a lakosság 12 %-a több mint egymillió ember, ez a szám agasztóan nagy.

A pilisvörösvári Német Nemzetiségi Gimnázium és Közgazdasági Szakközépiskola Citrompótló nevű iskolaújsága elhatározta, hogy tanulói között házi közvélemény-kutatást szervez e tárgy körben, és az eredményeket a következő számában közzé teszi. A kérdőív bevezetésében így fordultunk a tanulókhöz: „Kérlek, válaszold meg az alábbi kérdéseket őszintén, hogy tisztában lássunk, milyen tenivalóink vannak a könyv becsülete és rangjának emelése érdekében!” A hat kérdést tartalmazó ívet az iskola tanulóinak közel egyötöde, 96 fő töltötte ki. Köszönet mindazoknak az osztályfőnököknek, akik osztályfőnöki órájuk egy részét a kérdőívek kitöltésével járó bonyodalmakra áldozták, és köszönet minden válaszadónak, aki komolyan vette a feladatot.

Az első kérdés arra vonatkozott, milyen könyvet olvastak a tanulók utoljára. A 96 válaszadó 60 %-a olvasott kötelező olvasmányt, 22 %-uk szórakoztató irodalmat – a toplistán többek között Lee és Gerard Durrell, Rejtő Jenő, a Csillagok háborúja és az Én, a whisky szerepel –, 18 % pedig szakirodalmat – köztük általában autó-motor magazinokat és számítógépes újságokat neveznek meg.

A második kérdés azt hivatott kideríteni, mi a vonzó az olvasásban. A „Te miért olvasol?” – kérdésre a tanulók 30 %-a karikázta be, hogy azért olvas, mert muszáj, 16 %-uk azért, mert unatkozik, 54 % azért, mert szerintük az olvasás kikapcsol, szórakoztat. 38 % olvas azért, mert szeret tájékozott lenni, végül 13 % indokolta olvasási szenvedélyét egyéb indokkal, például azzal, hogy nem szeret tévét nézni, érdekli az énekesek élete, a horoszkóp, a zenéről szóló cikk és a sport.

A harmadik kérdés arra vonatkozott, hány kötetből áll otthon a családi könyvtár. (Ennél a kérdésnél tükrözhetik a számadatok a legpontatlanabb adatokat, hiszen a könyvek számának megsaccolása nehéz feladat. Pozitívumként értékelhető tény azonban, hogy a diákok valószínűleg felfelé kerekítenek.) Mindössze 6 % válaszolt úgy, hogy otthoni könyvespolcukon 0-100 közötti kötet található, 42 % feltételez 100-500 közötti kötettszámot, 500-1500 közötti értéket saccol 31 %, és 21 % állítja, hogy otthon 1500-nál több könyv van.

A negyedik kérdés a családi ajándékozási szokásokat vette nagyító alá. Rendszeresen kap könyvet ajándékba a válaszadók 42 %-a, 52 % néha, és „soha” – választ összesen egy tanuló adott.

Az ötödik kérdés a könyvtári tagság és a könyvtárba járás rendszerességét célozta. Ki-

zárólag az iskolai könyvtárba a megkérdezett tanulók 4,8 %-a jár, az iskolai könyvtáron kívül legalább egy könyvtárnak beiratkozott, rendszeres olvasója 40 %. A könyvtárba csak kötelező olvasmányokat kölcsönözni jár 39 %, 5 % csak internetezni megy. 5,7 % vallja, hogy könyvet ugyan nem, de újságokat olvas a könyvtárban, végül 9,6 % egyetlen könyvtárnak sem olvasója, és a továbbiakban sem tervezi.

A hatodik, utolsó kérdés a könyvvásárlási kedvet kutatta. A válaszadók 23,5 %-a állította, hogy antikvárium vagy könyvesbolt kirakatánál mindig megáll, és amikor ideje engedi, be is megy nézelődni. A 23,5 %-nak összesen 2 %-a rendszeres könyvvásárló, 13 % a kinézetű könyvet általában szüleiével vásároltatta meg. 39,3 % csak akkor megy könyvesboltba, ha konkrét könyvre van szüksége, 2 % tartja lehetségesnek, hogy ilyenkor a kinézetű könyvön kívül másikat is vásárol. A kirakatot csak kívülről nézegeti 36,7 %, 11,7 % pedig csak akkor áll meg a könyvesbolt kirakata előtt, ha éppen nem jön a busz. A megkérdezettek 10, 5 %-a soha nem jár könyvesboltokba.

A kérdőív utolsó rovata lehetőséget biztosított a válaszadóknak arra, hogy szöveges megjegyzéseket, magyarázatokat fűzzenek a leírtakhoz. A feljegyzések nagy hányada a kötelező olvasmányok értelmetlenségére vonatkozott, meglepően erős indulatkitörésekkel. A kommentárok szerint a középiskolai irodalmi kánon jelentős része „lejárta lemez”, maximum 5-6, esetleg 10 oldal lényeges belőlük, a többi „unalmas tájleírás”. Többen úgy vélik, a kötelező olvasmány nem alkalmas az olvasás megszeretésére, véleményük szerint a lektűrök kiválasztását, a határidőt és a számonkérés módját a tanároknak a diákokra kellene bízniuk. A legtöbb panasz a magas könyvárak, a rossz minőségű, vékony és a cselekményben szegény könyvek ellen irányul. Akadnak, akik fárasztónak találják a könyv fölött gőryedést, ezért inkább sportolnak olvasás helyett. Arra is panaszkodnak, hogy a film jobb a könyvnél, mert látni is lehet, mi történik. Néhányuk kézen kapott bölcsességeket hangoztat a nem olvasó emberek butaságáról, műveletlenségéről, az olvasás szókincsfejlesztő és egyéb üdörös hatásairól. Ismét mások viszont megható vallomásokban fejtik ki a könyvhöz fűződő bensőséges viszonyukat. Kedvenc témáik között többen kiemelik a horror-, fantasy-, sci-fi-könyveket.

A fentiekben ismertetett számadatok hivatott értékelésére nem vállalkozhatom. Visszatetsző lenne a harmadik évezred elején valamely szívós, modern könyvégetés ellen ágálni, melyet állítólag a komputer-jégkorszak teremt. Ellenben minden tiszteletem a jó filmé, minden bámulatom a hasznos számítógépé. Újra és újra látom, hogy bizony nemcsak szomorú tévé- és komputerfüggőség létezik a világon, hanem határozottan a romboló olvasmány és a rugalmatlan betűimádat is. A könyv azonban már bizonyított: nem háromnapos csoda. És hiszen: ha rendeltileg tilos lenne könyvet olvasni, sok ismerős arcot látnék a tiltakozó tömegben.

Faragó Timea

Vershasáb

KARINTHY FRIGYES

Ősz

*Tűz, melegíts, ne égess
Égő sebet szívemre;
Nap, ne vakíts, világíts,
Nem nézek a szemedbe.*

*Asszony, puhácska száddal
Csókolj, ne a fogaddal;
Ki önnön sírod ásd
Ember, ne ránts magaddal.*

*Virág, maradj az ágon,
Mégvárom a gyümölcsöd
Nem rugdalok markodba
Végzet, lazítsd a görcsöd.*

*Élet, mindenki éljen
S ne tudja meg, miért él;
Ígérd már másnak, Isten,
Amit nekem ígértél.*

BARTALIS JÁNOS

Boldog emléket hagyva

*Még egyszer aranyba-vérbe borul
s azután csók se marad.*

Csak a kopasz ágak.

Őszi falevél!

Kosályi bús fák!

Zörög lábam alatt

a fájó haraszt.

S én keresem szemed csillogását.

Ingyenes hangverseny

A Carmine Celebrat Kórus és Zenekar ingyenes hangversenyt tart a Máriaremetei Bazilikában (II. ker., Máriaremetei u.)

2001. október 28-án, este 19 órakor.

Műsoron:

Mozart: Requiem

Szólisták: Kertesi Ingrid, Németh Judit, Marosvári Péter, Moldvay József.

Vezényel: Zimányi István.

Szüreti vigadalom Vörösváron

Szeptember 29-én délután 200-250 fős tarka sokaság gyűlekezett a Fetter vendéglő előtt, a ragyogó őszi napsütésben. Lovasok, szőlőfürtöktől roskadozó lovas kocsik, óvodások, iskolások, szülők és több mint 10 különféle egyesület - többségük népviseletben -, kicsik és nagyok egyaránt. A borkóstoló után, három óra körül lassan felsorakoztak, rázendített a menet elején a tűzoltózenekar, a végén a vörösvári fúvószenekar, és táncolva-énekelve elindultak a felvonulók lefelé a Fő úton. A zene egyre több embert csalt ki a házak elé, sorra nyíltak ki a kapuk, ablakok. Aki kijött, nem bánta meg: a felvonulók szőlővel, borral kínálták a bámészkodókat. A figyelmetlenebbeket pedig a menetet kísérő két bohóc kente össze a nyáron befőzött lekvárral.

Láthattuk a Gradus, a Szent István utcai és a Rákóczi úti óvoda óvodásait, a Templom téri és a Vásár téri általános iskola diákjait, a Kolibri táncgyűttest, a Német Nemzetiségi Táncgyűttest, a Lányi Ágoston Hagyományörző Táncgyűttest, a Német Nemzetiségi Vegyes kórust, a Pilisszentiváni Vegyes kórust, a Pilisszántói Forrás Kört, a Piliscsabai Német Nemzetiségi Klub tagjait, a Kertbarátok Egyesületét, a Német Nemzetiségi Fúvószenekart, a NOE helyi szervezetének tagjait, a Speciális Otthon és a „Napos Oldal” Szociális Központ lakóit, a Budapesti Tűzoltózenekart, az Önkéntes Tűzoltó Egyesületet, valamint a katasztrófafakutya mentőosztagot. A felvonuláson a szőlősgazdának öltözött Botzheim István polgármester úr mellett részt vett Grószné Krupp Erzsébet, Pest Megye Önkormányzatának alelnöke is. Aki jobban odafigyelt, felfedezhette a felvonulók sorában a népszerű „Barátok közt” című sorozat két sztárját, Szőke Zoltánt és Várkonyi Andrászt is.

A kisbíró a hagyományokhoz híven négy helyen kihirdette, hogy este szüreti bál lesz, melyre szeretettel hívja a város lakóit.

Csaknem kétórás masszázst követően a felvonulás a Vásár téren fejeződött be, ahol a Heimatvereinnek köszönhetően, mindenki ihatott még egy pohárka bort, illetve ehetett mellé egy perccet.

Az esti bálon tovább folytatódott a jó hangulat, melyről a Bravi Buam zenekar gondoskodott. A bálon a kisbíró figyelmetlenségének köszönhetően megtorlás nélkül lehetett a dekorációként fellógatott szőlőt lelopni. Éjfél után került kisorsolásra a Kertbarát Kör csodálatos szőlőkoszorúja, melyet a felvonulás alatt egy lovas kocsi csodálhattak meg az érdeklődők.

Reméljük, jövőre még több résztvevővel, még jobb szervezéssel ismét lesz szüreti vigadalom Vörösváron.

Sax Ibolya

Fotók: Marjai László, Rásonyi Mária, Sax Ibolya

Meine lieben Leute, Lese fest ist heute!
Kommt mit uns, Löscht den Durst!
Zu feiern, tanzen, schlucken den Wein,
müsst ihr abends im Kulturhaus sein!
Aber Vorsicht, dass ihr heimfindet,
Nicht im Straßengraben ausbindet!
Wir möchten die Arbeit heute lassen,
keinen Tropfen Wasser saufen.
Dem Ochsen gibt das Wasser Kraft,
Dem Menschen seine Lebensart.
Darum trinkt der Werischwarer Wein,
dass er kein Ochse soll sein.
Meine Gurgel will auch nicht trocken sein.
Marsch mit ihm ins Loch hinein.

Közhírré tétetik, szüreti mulatság kezdődik. Gyertek velünk ünnepelni, táncolni, szomjatozat oltani.

Estére a kultúrházban van még helyetek, de vigyázzatok, haza is találjatok.

Nehogy a mulatság után az országút melletti árokban találjátok magatokat.

Hagyjátok a munkát mára, legyen idő mulatságra, ivásra.

Ne igyatok vizet ma, az ökröknek erőt ad.

Mivel mi ökrök nem vagyunk, vizet ezért mi nem iszunk.

Igyunk bort hát végre, megvilágosodó elménkre.

Köszönetnyilvánítás

A Pilisvörösvári Német Kulturális Egyesület (Heimatverein) és a Német Nemzetiségi Önkormányzat köszönetét fejezi ki mindazoknak, akik a 2001. szeptember 29-én megrendezett hagyományos szüreti felvonuláson részt vettek, a sikeres lebonyolításában közreműködtek, a felvonulást támogatták, és a felvonulókat megvendégelték. Továbbá külön köszönet a polgárőröknek és a helyi rendőrszolgálat tagjainak, akik a felvonulás útvonalát biztosították.

A Pilisvörösvári Német Kulturális Egyesület (Heimatverein) köszönetet mond mindazoknak, akik személyi jövedelemadójuk 1%-ával 2001-ben is támogatták egyesületünket.

Szüret idején a Fetter vendéglőben

A szüreti felvonulás résztvevői és nézői az idén örömmel fedezhettek fel két ismert színészt is a vidám hangulatú felvonulók között: Várkonyi András és Szőke Zoltánt, akik bár eddigi pályájuk során sok jelentős szerepet eljátszottak már, országos ismertséget a Barátok közt sztárjaiként szereztek maguknak. Mindketten a tűzoltókkal együtt vonultak fel élvezve a vénasszonyok nyarának kellemesen cirógató melegét. Este a Fetter vendéglő lépcsős teraszán telepedett le a tűzoltócsapat, s színészvendégeik, hogy megizleljék a helyi konyha bográcsban főtt különlegességeit. Míg a marhapörkölt rotyogott az udvar alján felállított bográcsban, s illata lassan beborította a vendéglő lépcsős teraszát, felhasználtam az alkalmat, hogy néhány szót váltsak a két színésszel.

Várkonyi András nem vendég itt, Vörösváron, akár helybélinek is mondhatja magát, hiszen hét évvel ezelőtt telket vásárolt, majd hétvégi házat épített az Órhegy utcában. Szeptember 1-jén itt találkoztak a Barátok közt színészei, rendezője, producere – összesen több mint ötvenen – a nyári szünet után egy évadnyitó kerti partin. András erre a sajtó képviselőit, többek között szerkesztőségünket is meghívta, ám végül is a rendezvény elejére tervezett zártkörű szakmai megbeszélés a késő esti órákig elhúzódtott, és az újságírók hoppon maradtak.

Kárpótlásképpen András – akit nem először interjúvolunk meg a Vörösvári Újságban – készségesen válaszol mostani kérdéseimre.

– Játsszótál a békéscsabai, a kaposvári színházban, a Vidám Színpadon, szerepeltél tévéjátékokban, számos filmet szinkronizáltál, irtál regényt, szindarabot, átütő sikert és népszerűséget azonban igazán a Barátok közt Kertész Vilmosaként arattál. Hogyan éled meg a sztárságot, szoktál leveleket kapni?

– Nagyon élvezem ezt a népszerű szerepet, sokan gratulálnak, rengeteg levelet, e-mailt kapok, de küldenek nekem rajzokat, fényképeket is. Egy hölgy nemrégiben még a cicáját s felajánlotta nekem.

– Van-e valami beleszólásotok a forgatókönyvbe, vagy mindent szó szerint kell elmondani, akár tetszik, akár nem?

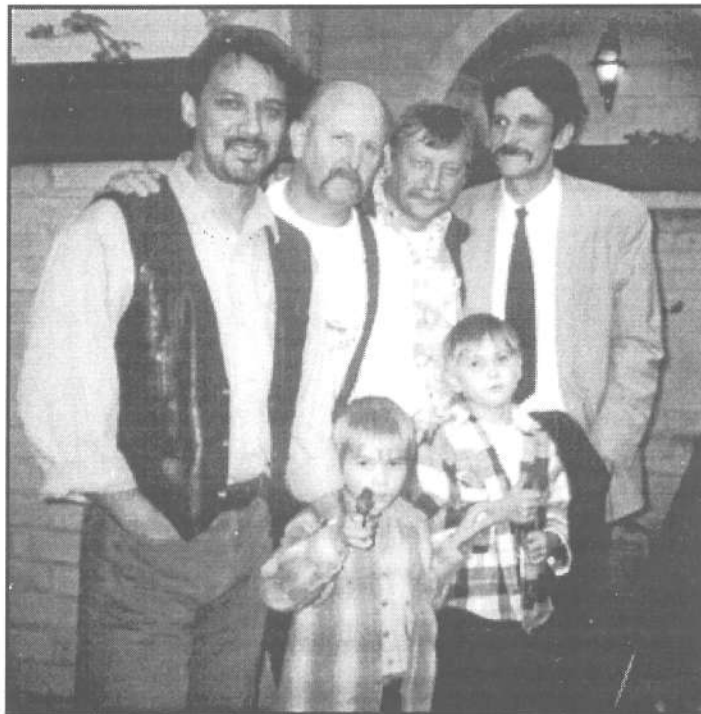
– A forgatókönyvbe lényegében nem szólhatunk bele, de azért egy-egy esetben előfordult már, hogy a javaslatunkra változtattak egy-egy szón, vagy kifejezésen. A forgatókönyvírók inkább azt figyelik, mennyi a sorozat nézettségi indexe, ha visszaesik, máshogyan szövik tovább az események szálaikat. Hála istennek, a nézők szeretik a sorozatot, a nézettség a legutóbbi felmérések szerint elérte az 58 %-ot.

– Hogyan kerültél ismeretségbe a helyi tűzoltókkal?

– Régi barátság fűz Wenczl Jánoshoz, ennek révén ismertem meg először Kovács

Zsolt parancsnokot, később a csapat többi tagját is. Két évvel ezelőtt egy Flórián-napi ünnepségen felkértek, hogy szavaljak el egy verset, nagy örömmel tettem ennek eleget...

– Erre jól emlékszem, akkor találkoztam veled először, s rögtön letegeztelek, olyan ismerős volt az arcom, hogy azt gondoltam, valamelyik jó ismerősömmel találkoztam... Hirtelenjében nem gondoltam rá, hogy a filmbeli „kocsmáros” arcát látom...

– Erről jut eszembe, mit iszol? – kérdezi tőlem „szakmai rutinnal”, és megállapodunk egy pohár jó vörösbortan. Belekortyolok, majd néhány perc múlva átülök Szőke Zoltánhoz.

Az Andrásnál húsz évvel fiatalabb színész – aki a sorozatban a nem mindig nyílt kártyákkal játszó, kiszámíthatatlan, de elbűvölő Berényi Miklóst játssza – gyönyörű feleségével és két szőcske kisfiával ül az asztalnál és vár a vacsorára. A pincér már az evőeszközöket teríti szét az abroszon.

Szőke Zoltán szerény és kedves ember benyomását kelti, most itt, szemben ülve vele az asztalnál egyáltalán nem tudom beleképzelni a sorozat ellentmondásos jellemű főhősébe. Talán csak komolysága, pillanatnyi mosolytalansága azonos filmbeli szerepével.

– Hogyan kerültél a sorozatba, te választottad a szerepet, vagy a szerep választott téged?

– Kezdetben ez utóbbi érvényesült, hiszen négyszer hívtak be próbafelvételre, mire rám osztották a szerepet. Tudni kell, hogy a válogatások során általában nem

színészeket kerestek, hanem olyan civileket, akik a magánéletükben is hasonló vérmérsékletű emberek, mint amelyet a szerepük megkíván.

– Csakhogy te profi színész vagy, úgy tudom, Zalaegerszegen játszottál éveken át...

– A főiskola elvégzése után rögtön oda kerültem, és az ott töltött hét év alatt olyan nagyszerű szerepeket játszhattam el, mint a Csongor és Tündében Csongort, a Caligula helytartójában Luciust, a Szentivánéji álomban Puckot és Oberont, a Grease-ben Danny Zukot. El kell mondanom, hogy a színésznek lehetnek szerepálmái, de ez ritkán jön össze, általában a figura találja meg a színészt és nem fordítva. Ez a sorozatban a kezdetek után most már kissé másként működik, mivel a forgatókönyvírók megismerve

minket, színészi adottságainkat, inkább hozzánk igazítják a figurát. Már tudják, hogy milyen mondatot lehet adni a szánkba, bizonyos szituációkban hogyan reagálunk, mennyire vagyunk teherbíróak. Elmondható, hogy a sorozat kezdete után fél évvel a színészek és a figurák összekovácsolódtak. Immár a negyedik évadot kezdtük meg, és a nézettség egyre nő...

– Hogy zajlik le egy forgatási hét?

– Már hetekkel a forgatás előtt megkapjuk a szövegekötvet, hogy megtanulhassuk a szöveget. Rögtönzés nincs. Az instrukciók korrekten le vannak írva. Egy héten öt napot forgatunk, négy napot a stúdióban, egyet külső helyszínen. Hihetetlenül precízen, olajozottan zajlik le egy forgatás, a közel 100 fős stáb minden egyes tagja pontosan tudja, mi a munkája, s mindig minden a helyén van. Másként nem is lehetne hétről hétre öt egyenként 23 perces epizódot elkészíteni.

– András elmondta, hogy sok levelet kap a nézőktől, gondolom, te sem panaszkodhatsz...

– Naponta több tucat levelet kapok, főleg fiataloktól, akik komolyan beleélik magukat a történetbe, mint például: „Te csak ne hallgass Klaudiára, mert az egy gonosz üzletasszony. Te csak csináld úgy, ahogy te gondold!”

– Úgy tudom, most először vettél részt a szüreti felvonuláson. Hogyan érezted magad?

– Igazán remekül. Öröm volt nézni a legkülönbözőbb korosztályba tartozó, lelkes, mosolygó embereket. Külön öröm volt számomra, hogy a tűzoltókkal együtt vonulhatam, akiket nagyon tisztelek.

Fogarasy Attila

Látogatóban Altbäcker Pista bácsinál

Szeptember-október táján igen nehéz Pista bácsit utolérni, hisz ilyenkor rengeteg munkája van: vagy a szőlőben szüretel, vagy pedig a pincében dolgozik.

Még gyerekként édesapjától leste el a szőlőtermesztés és a borkészítés fortélyait. Később sokat olvasott hozzá és részt vett különböző továbbképzéseken. Ma már gyakran tart ő maga is előadásokat e témában. Ha borról van szó, mindenki tiszteli szaktudását. Miután tavaly a Kertbarát Kör borversenyén saját termésű zweigelt borával elnyerte az 1. díjat, az idén már borbíróként vett részt a versenyen.

Pista bácsinak 1981 óta van saját szőlője Vörösvár és Solymár határában. – A majdnem 1 holdnyi szőlőt együtt műveljük és szüreteljük a fiammal – meséli. – Csak jó szőlőből lehet jó bort csinálni. Éppen ezért korán kell kezdeni a szőlőmunkát. Ahogy az idő engedi, megyünk a szőlőbe metszeni. A metszést április 15-ig illik befejezni. Április 24-én, Szent György napján kell megnézni, hogy milyen állapotban van a szőlő. Ekkor már meg lehet jósolni, hogy korai vagy késői szüretre lehet számítani. Persze a szüretet befolyásolja még a nyári nap melege is. Ha hűvösebb az idő, akár október végére is kitolódhat. Az idén például szeptember közepén kezdtük a szüretelést, és október 13-án fejeztük be. Ez egy folyamatos munka, hiszen a szőlőt az érésnek megfelelően kell leszedni.

Pista bácsi sok szőlőfajttával dicsekedhet. Szőlőjében megtalálható a Saszla, a Kocsis Irma, az Ezerfürtű, a Chardonnai, az Irsai Olivér, a Csersegi Olivér, a Zweigelt, a Kékfrankos és a Merlot.

– Évközben nagy gondot jelent a permetezés – folytatja. – 100 évvel ezelőtt ezzel nem kellett ilyesmivel foglalkozni, hisz akkor még nem volt peronoszpóra, lisztharman stb. Az idén 9-szer permeteztem, de még egyszer kellett volna, mert szeptemberben sokat esett az eső, és kevés volt a napsütés. – A permetezésről napló is készül, melyben pontosan feljegyzi, mikor permeteztek, milyen szerrel és ki vett részt benne.

– Milyen volt az idei termés? – kérdezem.

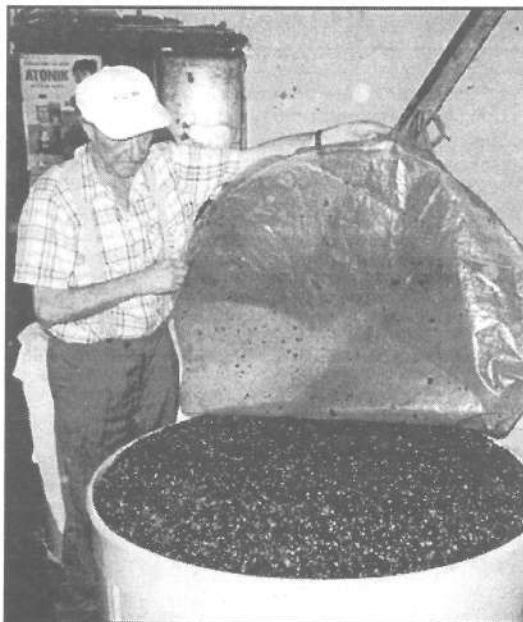
– Sajnos nem lett olyan jó cukorfokos, mint a tavalyi. 5-6 éves viszonylatban talán a tavalyi év volt minőségre és mennyiségre is a legjobb. Míg tavaly 19,5 fok volt a legmagasabb és 16,5 a leggyengébb, az idén 17,5 cukorfok a legmagasabb és 15 a legalacsonyabb.

A borkészítés terén nem vagyok túl jártas. Ezért visszakérdezek, mit is jelent a cukorfok?

– Minél magasabb a cukorfok, annál magasabb a bor alkoholtartalma. Viszont 21 cukorfok fölötti must nem tud kiejedni, visszamarad benne valamennyi édesség. Ezekből lesznek az édes borok – magyarázza Pista bácsi.

A szakmai kitérő után kíváncsian faggatózom tovább a szüretéről.

– A szüret a legjobb munka, főleg, ha szép a szőlő. Szívesen jönnek szüretelni az ismerősök, barátok, szomszédok. Általában 10 órakor kezdünk és igyekszünk 5 óráig befejezni a munkát. Délben mindig piheünk egy kicsit, míg elköltjük a bográcsban

főzött gulyást. Az idén négyszer-ötször szüreteltünk, körülbelül 60 mázsa szőlőt. Ez azt jelenti, hogy 40 hektoliter borra számíthatunk majd.

A szőlőt vödörbe szedjük, a vödörből pedig 25 kg-os nejlonzsákokba öntjük. A zsákokat kis traktorral összeszedjük, majd hazaszállítjuk, és ledaráljuk. Régen is hasonlóképpen zajlott mindez, azzal a különbséggel, hogy régen a vödörket egy puttonyos

ember puttonyába öntötték, aki kihordta a szőlőt a lovas kocsihoz, és beleöntötte a kocsin található kádba. A fehérszőlőt 1-2 nap után préseljük, míg a piros szőlőt 6-8 napig letakarva a kádban hagyjuk, és naponta kétszer-háromszor csömöszöljük. A vörösbor színét ugyanis a szőlő héjából nyerjük erjesztéssel. Minél több napsütést kap szeptemberben a szőlő, annál sötétebb lesz a vörösbor. Préselés után a must a hordóba kerül. A fehér borok ott forrnak ki, általában 8-10 nap alatt. Ezután rögtön kénezní kell. A borkén fertőtleníti a bort, megöli a borban található mikroorganizmusokat, melyek a bor illatát, zamatát tönkreteszik. Amikor kezd letisztulni a bor, akkor lefejtjük. Erre a szürettől számítva körülbelül egy hónap után kerül sor. Régen ezt Karácsony és Újév közt végezték, de a finom borok megkövetelik, hogy minél előbb leszedjük az ún. seprőről (az aljáról). A második fejtés január-februárban történik. Ezután már kész a bor.

Szüretkor előszetretettel osztogatják a szőlősgazdák a mustot. Pista bácsi jóvoltából én is megkóstoltam egy pohárával.

– Mit is nevezünk mustnak?

– A must tulajdonképpen szőlőlé. Fehér szőlőnél a darálás és a préselés után tudunk mustot inni, de piros szőlőnél rögtön a darálás után kell a szőlőlevet megkóstolni, mert kénezní lesz, és másnap pedig beoltjuk fajélesztővel. Így magasabb cukorfokos, száraz borok készíthetőek.

– Mi történik a szőlőhéjjal és a csumával? – kérdezem.

– Ezt cefrének nevezzük. Mi általában kivisszük a szőlőbe, és bekapáljuk a földbe. A cefréből azonban préseléssel törkölyt lehet készíteni, amiből sokan pálinkát főzetnek.

Beszélgetésünk alkalmával a gyakorlatban is megtapasztaltam, hogy hogyan darálják, erjesztik, préselik a szőlőt, és mérik meg a must cukorfokát. Végül lenéztünk a borospincébe is, ahol megkóstolhattam egy tavalyi fehérbort.

A hordók mellett a pincekönyvre tekintve Pista bácsi panaszkodni kezdett. Ebbe a könyvbe pontosan vezetni kell, hogy mikor volt a szüret, hány kiló szőlő termett, ebből mennyi bor készült, és mennyi került eladásra.

– Ez a túlzott adminisztráció elveszi az ember kedvét az egészszől – mérgelődik –, de igyekszem felülkerekedni rajta.

Szorul a hurok a zöld audis férfi körül

A három ötödikes vörösvári kislány példátlan lélekjelenlétről tett tanúbizonyságot

Október 1-jén egy zöld Audi állt meg a Vágóhid utcában, s a benne ülő férfi megszólított egy kislányt: „Édesapád üzeni, szállj be a kocsiba, elviszlek hozzá!”

A kislány nagyon megijedt, de volt annyi lélekjelenléte, hogy nem szállt be az autóbába. Eszébe jutottak ugyanis szülei intő szavai: Idegenekkel soha ne állj szóba, még akkor sem, ha ránk hivatkoznak.

„Apukám nem mondhatta ezt!” – válaszolta erre a kislány, és futásnak eredt. Az autó lassan elindult utána, de szerencsére a kislány néhány háznyira lakik az eset színhelyétől, s pillanatok alatt hazaért.

Ugyanaznap a Templom téren is megszólított egy hasonló korú gyereket a zöld autó vezetője. A megszólított kislány itt is hasonlóan okosan és bátran viselkedett, otthon azonban keserves zokogásban tört ki. A szülei feljelentést tettek a rendőrségen. A kislány tanúvallomása alapján fantomkép is készült a harminc év körüli, fekete hajú fiatalemberről.

A Csobánkai utcában ugyancsak egy ötödikes kislányt szólított meg a gyermek elmondása szerint egy „fényes zöld autóban ülő férfi”. A férfi azt az átlátszó kérdést tette fel a kislánynak, hogy „Hol van Vörösvár?”

„De hát Vörösváron van, itt van kitéve a

tábla!” – válaszolta a gyerek gyanút fogva elmenekülve a férfi elől.

Az általános iskolák pedagógusai az esetek után rögtön részletes felvilágosítást adtak a gyermekeknek, s elmagyarázták, miként viselkedjenek ilyen helyzetekben.

Fórum

Búcsúznának a búcsútól

Panaszos levelek az Önkormányzathoz

Az idei búcsú után a vörösvári polgárok közül többen is panasszal fordultak a polgármesterhez és a Képviselő-testülethez.

„A zene minden évben hangosabb, és nem este tízig, hanem hajnal négyig dübörög. A tízes úton közlekedni nem lehet, mert a rendezvény idején az autók dupla sorban parkolnak, akadályozván a közlekedést és veszélyeztetve mások és önmaguk életét. ... A mutatónyosok és a mulató embertömeg olyan pusztítást végez az amúgy lassanként rendezetté váló utcákban (tíz-hús éve ültetett bokorsorok, fák, füves területek látják kárát), hogy a jóérzésű embernek összeszorul a szíve” – olvasható az egyik levélben.

„A búcsú ezen a téren túlzásfolt és rendkívül balesetveszélyes: tűz esetén lehetetlen a lakosság és az ide látogatók kimenekítése, márpedig elég nagy valószínűséggel fordulhatna elő; gondoljunk csak egy elektromos zárlatra, amit a nagy teljesítményű gépek hibája okozhatna, petárdára stb.” – hívja fel az illetékesek figyelmét a tűzveszélyre egy másik környékbeli lakó. És íme, egy konkrét tüzesetről is tudósít az egyik levél: augusztus 19-én éjfélkor egy 5 méter magas tuja kigyulladt egy, a térről szomszédos kertben. Egy szívbeteget ember házának teraszára pedig petárdákat dobtak...

A mentőállomás dolgozói amiatt méltatlankodtak, hogy a búcsúra érkező gépkocsijai elállták a mentőkijáratot, és akadályozták a kivonulást. A dübörgő zajtól nem lehetett a beteget megvizsgálni. A tér felőli oldalon a kerítésen átugráltak, az autókat feltörték és nyilvános WC-nek használták az udvart.

Egy térről szomszédos ház lakójának ismerősei azt a tanácsot adták, hogy utazzon el a búcsú idején pár napra. „Megtenném – írja panaszos levelében –, de abban biztos vagyok, hogy mire hazáérnék, még a házamat is odébb tolnák. Családom és jómagam hagyománytisztelő és -szerető emberek vagyunk, de véleményem szerint ezen a területen már nem lehet kulturáltan megrendezni ezt a programot, mert nagyon zsúfolt, kinőtte már ezt a helyet.”

A levélírók egybehangzóan arra kérik az önkormányzatot találjon kulturáltabb megoldást a búcsú megrendezésére.

A Képviselő-testület a rendszerváltás óta többször foglalkozott már a búcsú áthelyezésével, megnyugtató megoldást azonban nem sikerült még találni a problémára. Várhatóan a testület hamarosan ismét napirendre tűzi a témát.

F. A.

Szálljunk át a vasútra?

Egy héten általában egyszer-kétszer szoktam Budapestre utazni. A kényelmesebb, kulturáltabb utazást választva vonatra szálllok. A vonaton mindig akad hely, eddig még sohasem álltam, olvasgatni is tudok utazás közben. A bajok akkor kezdődnek, ha az ember – természetesen azt – a fővárosból akár Vörösvárra utazni. Sokszor negyedóra sem elég arra, hogy a jegyet váltsa az ember, pedig nyolc jegypénztár is üzemel. Akinek nincs jegye, a 186 Ft-os jegyen kívül 200 Ft-ért pótbjegyet kell vennie. Nem értem, hogy szükséges esetben miért nem lehet a peronon jegyet venni a kalauztól, miért csak büntetés terhe mellett a vonaton.

Az igazi megpróbáltatás azonban az, amikor az esti órákba érkezik vissza az ember Vörös-

Fogarasy Attiláné igazgató az iskola összes tanulóját összehívta, és figyelmeztette őket a veszélyre. Kérte őket, hogy próbálják elkerülni a veszélyes helyzeteket: lehetőség szerint ne járják el egyedül az utcán, ne adjanak útbaigazítást idegeneknek, még akkor sem, ha a szüleikre vagy a tanáraikra hivatkoznak. Ha valaki molesztálja őket, kezdjenek hangosan kiabálni, és kérjenek segítséget az arra járóktól.

Általános iskoláink forró dróton állandó kapcsolatban vannak a környék iskoláival, az intézmények pedagógusai figyelmeztetik egymást a veszélyre. A Vörösváron látott szatír ugyanis már másutt is felbukkant.

Amint az a Blikk szeptember 24-i számában is megjelent, Budakeszin is egy szatír miatt rettegnek a szülők. Szeptember 7-én egy nyolcéves kislányt próbált édességgel az autójába csalogatni egy férfi. Pátyról és Zsámbékról is érkeztek bejelentések a Budapesti Rendőrkapitányságra.

A rendőrség fokozottan figyeli az általános iskolák környékét, és összehangolt akciókat szervez a gyanúsított kézre kerítésére.

A vörösvári szülők feltve gyermekeiket sokszorosították, és a városban több helyütt kifüggesztették a zöld audis szatírról készült fantomképet. Rendőrségi szempontból azonban nem volt túl szerencsés a kiplakátolás, mivel ez a rajtaütésszerű akciókat alaposan megnehezíti.

A zöld audis férfit a rendőrség, a szülők és a pedagógusok minden erőfeszítése ellenére lapzártáig nem sikerült nyakon csípni.

F. A.

várra. Az állomáson alig világít néhány lámpa, a város felé vezető lépcső pedig teljesen sötét, ráadásul évek óta leromlott állapotú, szinte alig lehet rajta járni. A múltkorjában nem is mertem elindulni lefelé, szerencsére arra jött egy ismerősöm, ő segített leküzdeni az „akadályt”. Szép és hangzatos szlogen a „Szálljunk át a vasútra”, rajtam nem is múlta, mert a legkényelmesebb közlekedési eszköznek tartom, de csak akkor élek majd vele rendszeresen, ha az illetékesek a megfelelő feltételeket is biztosítani fogják hozzá. Addig csak pusztaba kiáltott szó marad.

Úgy gondolom, városunk nagyon sok polgára osztja a véleményemet, s szívesen átszállna a vasútra, de nem egy „sötét, balkáni” állomáson.

Wipfelhauser Gyuláné

Halálos vonatbaleset Pilisvörösváron

Halálos vonatbaleset történt Pilisvörösváron a Görgey utcai vasúti átjárónál, október 15-én hétfőn délután 16 óra 30 perckor. A Budapest felé tartó személyvonat egy Lada személygépkocsival ütközött, az autó sofőrje a helyszínen életét veszítette, a vonaton senki sem sérült meg. A vonat mielőtt kisiklott, mintegy 60-70 méterrel keresztül tolt a maga előtt az autót.

Kurzer Besuch in Gerstetten

Am 3. Oktober wird in Deutschland der Tag der deutschen Einheit gefeiert. Aus diesem Anlaß wurde eine Delegation aus Werischwar in unsere Partnergemeinde, Gerstetten eingeladen. Werischwar wurde von Theresia Manhertz (Vorsitzende des Heimatvereins), Sándor Hoós (Direktor der Musikschule) und László Sax (Partnerschaftsreferent) vertreten.

Die Delegation kam am 2. Oktober am Abend in Gerstetten an. Ihr Empfang fand in der Waldhauser Besenwirtschaft statt, wo die Gäste mit traditioneller Schlachtplatte bewirtet wurden.

Am 3. Oktober begann die Feier um halb elf Uhr, wobei neben dem feierlichen Rahmen (Musik und Gesang) die Bürgermeister von Gerstetten und Cébazat eine Rede hielten. Die Rede von István Botzheim hat László Sax gedolmetscht. Er hob wichtige geschichtliche Ereignisse, u.a. der Fall der Mauer und Ungarns Rolle dabei hervor. Man gedachte auch der Opfer des amerikanischen Terrorangriffs und der Wunsch wurde zum Ausdruck gebracht, Änderungen ohne Gewalt verwirklichen zu können.

Nach dem gemeinsamen Mittagessen im Weinkeller des Bahnhofs machten die Gäste einen Ausflug auf die Kapfenburg. Hier befindet sich im vor kurzem renovierten Schloss eine internationale Musikschulakademie. Wesentliche Schwerpunkte der Arbeit der Internationalen Musikschulakademie sind die Förderung des internationalen Jugendaustausches, die Fortbildung von Musikschullehrern, Musikschulleitern und Verwaltungskräften. Die stilvoll eingerichteten Probenräume bieten optimale Arbeitsbedingungen für Musiker und Kapellen. Man machte sich sofort Gedanken darüber, dass sich hier im Jahre 2003 eventuell die Streicher der Werischwarer und Gerstetter Musikschule auf ein gemeinsames Konzert vorbereiten könnten, um nachher sowohl in Gerstetten als auch in Werischwar ein Konzert zu geben.

Am Abend dieses ereignisvollen Tages gab es eine Besprechung bezüglich der diesjährigen und künftigen Partnerschaftsaktivitäten unter László Sax und den drei Mitgliedern des Gerstetter Partnerschaftskomitees. Dabei tauchten folgende Möglichkeiten auf: Straßenball in Werischwar unter der Mitwirkung des Gerstetter Musikvereins, Lager für Gerstetter Schüler anlässlich der Werischwarer Tage, Schulbesuch der Werischwarer Schüler in Gerstetten im Rahmen eines Schüleraustausches, Praktikum der Schüler der Fachschule und des Gymnasiums in Gerstetten.

Hoffentlich werden diese Pläne durchgeführt werden können, um die Partnerschaftsbeziehungen weiterhin zu stärken.

Ibolya Sax

Stájer est a Halastó Kempingben

A Pilisszentiváni táncsoport október 13-án este stájer estét rendezett Vörösváron, a Halastó Kempingben. A bál vendégzenekara a „Die Breitenauer” osztrák zenekar volt.

Tavaly májusban, amikor a Várban forgatták Marianne és Michael „Heimatmelodie” c. műsorát, ez a zenekar is itt volt. A zuhogó eső miatt beálltak egy sátor alá, ahol megismerkedtek egy szentiváni táncossal. Az ismeretségből barátság lett; a táncsoport tagjai közül tavaly többen is jártak a Graztól 40 km fekvő Breitenauban, hogy meghallgassák a „Die Breitenauer” zenekart.

A zenekar sokat utazik, számos tévéfelvételük és rádiófelvételük van. Magyarországra Svájcól érkeztek.

A Camping sörstráza ezen a szombaton úgy fel volt díszítve, hogy a „tracht”-ban megjelent bálozók egy igazi ausztriai „Fest”-en érezhették magukat. A színpadon szénával megrakott szekér állt, a falon percek lógtak, és az ablakon tehenek kukucskáltak be.

– Nem nagyon kellett reklámozniuk a bált,

Idősek napja a Közösségi Házban

Október 13-án ünnepség keretében emlékeztek meg az Idősek Világnapjáról a Közösségi Házban. Botzheim István polgármester úr köszöntötte elsőként a szép számban megjelent idős vörösváriakat, hangsúlyozva, hogy milyen fontos szerepet töltenek be ők a család életében, a családi hagyományok továbbvitelében, ugyanakkor megértésre, segítségre várnak, ezért ne hagyjuk őket magukra betegségekben, elesettségükben.

Az ünnepi műsorban a Gradus Óvoda, a Speciális Otthon lakói, a Templom Téri Áltá-

A „Napos Oldal” Szociális Központ őszi programjairól

Szeptember 28-án a megye szociális gondozói hálózatának munkatársai részére szakmai napot rendezett a „Napos Oldal” Szociális Központ. A program dr. Pálhegyi Ferenc pszichológus, egyetemi tanár „Betegség a családban” című előadásával kezdődött, majd kiscsoportos beszélgetéseken cserélték ki a témával kapcsolatos tapasztalataikat a résztvevők. A Pilisvörösvári Háziorvosi Szolgálatot dr. Hidas István képviselte. A vendéglátók házi koncerttel zárták a tartalmas programot.

Az Idősek Világnapja alkalmából a Vásár Téri Német Nemzetiségi Általános Iskola kisdíákjai, és a „Napos Oldal” dolgozói köszöntötték az idős klubtagokat október elsején.

Szintén a szociális központ volt a színhelye az Éves Települési Gyermekvédelmi Tanácskozásnak, amelynek meghívott vendége volt a Pest megyei Közigazgatási Hivatal szakellátási szakreferense, Kulcsár János úr, aki a helyettes szülői hálózat kiépítéséről és működéséről tartott előadást. A tanácskozás másik fő témája a Gyermekvédelmi Törvény gyermek bántalmazására vonatkozó paragrafu-

egy-két nap alatt elkelt az összes jegy – mondta Rádler Henriett, a Pilisszentiváni Táncsoport vezetője. – Az osztrák zenekar nemcsak a környékről, hanem messzebből is idecsábította az embereket. A 700-800 vendég közt voltak Bándról, Szigetújfaluból, Szendehelyről és még sok más sváb faluból.

A stájer esten 3 órát a Bravi Buam zenekar és 5 órát a Die Breithenauer zenekar játszott. A táncsoport is bemutatkozott egy félórás műsorral. A meglepetés pedig az Andrea tortaszobrászat 400 szeletes tortakölteménye volt, melyből minden vendég fogyaszthatott.

Minden bizonnyal a vendégzenekar is jól érezte magát, hiszen felajánlották, hogy máskor is szívesen eleget tesznek a meghívásnak. Különösen az tetszett nekik, hogy a „táncpartett” egész éjszaka tele volt táncosokkal.

A táncsoport bízik benne, hogy továbbra is megmarad a jó kapcsolatuk a zenekarral és a stájer estnek lesz még folytatása. Ehhez persze elengedhetetlen az a példamutató összefogás, amit a táncsoport tagjai mutattak, hiszen az est megszervezésében és megrendezésében mindenki – lehetőségeihez mérten – kivette a részét.

Sax Ibolya

lános Iskola Táncsoportja, a Vásár téri iskola tanulói, a Kolibri és a Lányi Ágoston Hagymányórzó Táncegyüttes szerepeltek nagy sikerrel. Ezután a két legidősebb vörösvári polgárt hívták színpadra, hogy átnyújtsák az önkormányzat ajándékát. Demény Károlyné betegsége miatt nem tudott eljönni, őt otthonában keresik majd fel. Garam Béla, miután megköszönte, hogy gondoltak rá, elmondta: bántja, hogy a világban nincsen béke, de annak örül, hogy a Bányatelep és a falu között nincsenek már ellentétek, hogy mostanra egy-egyé vált ez a közösség.

A továbbiakban a Wandermusikanten szó- rakoztatta az ünneplőket.

Temesvári Anna

sa. Erről a témáról Sajtos János, a szolgálat munkatársa számolt be. A meghívottak között voltak a „jelzőrendszer” tagjai: a gyermekintézmények gyermekvédelmi felelősei, a gyermekorvosok, az ifjúsági orvos, a védőnői szolgálat, a Városi Gyámhivatal és a jegyzői gyámügy képviselői.

Programok nyugdíjas pedagógusoknak

Havonta egy alkalommal, az első hétfő délutánján 16 órai kezdettel találkoznak az idős pedagógusok a „Napos Oldal” Szociális Központban. Ezek az együttlétek lehetőséget adnak egy tea és sütemény mellett nemcsak a régi emlékek felidézésére, hanem a hétköznapi eseményeinek, problémáinak, aggodalmainak megbeszélésére is. Alkalmanként más-más készül fel, hogy olvasnivalót ajánljon, megoldást keresnek a Gyermekjóléti Szolgálathoz tartozó gyermekek délutáni felügyeletére, korrepetálására, és tervbe vették egy alapítvány létrehozását az intézménnyel közösen az idős pedagógusok megsegítésére.

A klubba szeretettel várnak minden idős pedagógust a klub létrehozói: dr. Havasi Lászlóné, Margittai Józsefné és Erdeiné Kozma Ágnes Kata.

Temesvári Anna

Ugyan már, tanár úr, hol él maga?

A fenti mondat a Vörösvári Újság szeptemberi számának 23. oldalán olvasható a „Tanár úr, kérem” című cikkben, Fogarasy tanár úr tollából. A szerző a „Szeptemberi gondolatok” címen megjelent rövid, de frappáns cikkei révén bepillantást enged életünk olykor ellentmondásos részleteibe is, többek között ízelítőt nyújt a napjainkban felnövekvő új generációk, azaz a mai diákok gondolkodásmódjáról, értékítéleteiről. Az alábbiakban ez utóbbi témához szeretnék néhány gondolatot fűzni.

Kedves L.!

Valójában nem tudom, hogy személy szerint ki vagy, és persze azt sem tudhatom, hogy kik és hányan vagytok, akiknek kimondatlanul is „hányingeretek” volt, amikor az ideai tanév elején beléptek az iskola ajtaján. Gondolom és remélem, hogy nem azért émeltygett a gyomrod, mivelhogy néhány hetes szünet után ismét megnyitkát elöttetek az iskola, azaz a tudomány műhelyeinek kapui? A gimnázium, amelybe jártok, kedves L., és amelybe magam is „bejáratos” vagyok, tapasztalataim szerint tele van vidámsággal, humorral, jókedvvel és örömmel! Mind ennek persze ti vagytok az előidézői és egyben az élvezői is. Jó a hangulat az iskolában! Persze azért vannak ott olykor izgalommal, vagy ha úgy tetszik vizsgadrukkal telített napok is, amikor a jókedv érthető okokból alábbhagy egy kicsikét, de a jó tanulásért és szorgalomért kijáró jó jegyek ismét mosolyra és öröme derítik a diákarcokat!

Az idő múlásával nap mint nap látom rajtatok, hogy a „Nagy Életre” való felkészülés, ha nem is mindig könnyű, de mégiscsak boldog napjait, éveit élitek. Jó nektek! Örüljétek e nagy lehetőségnek, melyet elsősorban a keményen és becsületesen dolgozó, és értetek szintje minden áldozatot meghozó szüleiteknek, és a nekik sok mindenben segítő kezlet nyújtó nagyszüleiteknek köszönhetek! Legyetek tehát mindig hálások mindezért szüleiteknek és nagyszüleiteknek egyaránt! De örüljétek és legyetek hálások tanáraitoknak is, akik oly sok türelemmel, jó szándékkal, önzetlennel és szeretettel adják át nektek azokat a számotokra oly nélkülözhetetlen szellemi kincseket, amelyekre a későbbiekben lépten-nyomon oly nagy szükségetek lesz majd. Az a diák, kedves L., aki él e nagyszerű lehetőségekkel, és az iskolában eltöltött, éveivel mérhető idejével jól gazdálkodik, és azt el nem hordálja – az a diák mindenképpen nagyobb bizalommal és esélytel nézhet saját jövője elé – mint az a diák, aki diáknnyelven szólva pofátlanul kétszer(!) is át akarta vágni a jóindulatú tanárát egy plagizált, azaz egy úgymond „kölcsonként” dolgozat benyújtásával.

Az ilyen megbízhatatlan diák alighanem garantáltan egy keserves jövő elé néz, hacsak idejében észhez nem tér, és sürgősen irányt nem változtat egy tisztességesebb és szorgalmasabb életfelfogás felé. Tudom, hogy az ún. diákcsínyek szinte minden iskolában előfordulnak, és ha néha sikerül is túljárni a tanár eszén, a vesztes végül mégis az ügyeskedő diák marad! Így aztán aligha éri meg a diáknak, hogy csaljon, mert a számlát vagy a tanár, vagy az élet előbb-utóbb be fogja nyújtani!

Ami azonban az említett cikkben leírt diák-

csínynél is jobban meghökkenett, kedves L., az az volt, ahogyan a tetten ért/lebukott diák csoporttársai, azaz vagány haverjai, hogy ne mondják cinkostársai tanárjuk jogos méltatlankodását látván reagáltak. Íme: „Ugyan már, tanár úr, hol él maga? Vegye már észre, hogy most ilyen világ van. Mindenki úgy nyomul, ahogy tud. Az nyer, aki minden helyzetben megtalálja magát. Aki mafla, lemarad...”

E „diákbölcsességgel” megspékelt nagyképű kijelentéseket olvasván, kedves L., nemcsak elszomorodtam, de nekem is émeltyegni kezdett a gyomrom – hányingerem lett! Hányingerem lett mégpedig azért, mert szomorúan meg kellett állapítanom, hogy a szép hazánkban évtizedek óta burjánzó és az egész társadalmunkat átszövő és tovább fertőző megannyi negatív jelenségnek, mint pl. a lopás, a csalás, a hazugság jövődöbeli képviselői, ha kis számban is, de már ott ülnek az iskola padjaiban várván a napot, hogy onnan kikerülve „nyomulni” kezdhesse nek! És míg ők „nyomulnak”, az általuk maflának titulált sokaság fiai becsületesen dolgoznak majd, építik az országot, és fizetik helyettük is az adót! De alighanem mafláknak kell tekintenünk ezeknek az iskolapadjaiban ülő életfilozófusoknak szüleit is, akik igyekeznek becsületes úton előteremteni nap-nap után csemetéknek a mindennapi betevő falatot, a ruhát, a cipőt, a tollat és füzetet, a könyvet és táskát, de még a vécepapírra valót is! És miközben becsületes szüleik agyongyötrik magukat a mindennapi munkában, abban a reményben, hogy gyermekeikből tisztességes ember válik, a gyermekek maflának tartják szüleiket, mert nem tudnak „nyomulni”!

Tudod, kedves L., miként a matematikában, úgy az életben is igaz, hogy két pont között a legrövidebb út az egyenes. Ezt az egyenest az életben becsületeségnek, megbízhatóságnak, udvariasságnak, pontosságnak, szorgalmasságnak, segítőkészségnek, fegyelemnek és munkaszeretetnek hívják. Ezek általános érvényű, globális szabályok. Tudom, hogy a legtöbb ember e szabályok szerint rendezte be és éli mindennapi életét. Sőt, azt is tudom, hogy a diákok túlnyomó többsége is e szabályok szerint él, tanul és készül az életre, illetve jövőjére. S ez így van jól! Ti lesztetek azok, akikre szüleitek és nagyszüleitek rábízzák majd ennek a szép országnak, hazánknak sorsát és jövőjét azzal a tudattal, hogy jó kezekbe került! Mindez számomra is nagy örömet és megnyugvást jelent. Persze a teljes képhez hozzátartozik az is, kedves L., hogy a ma élő felnöttek világában az ún. harácsoló ügyeskedők elsősorban ne azzal foglalkozzanak, hogy mi mindent hagyjanak a gyermekeikre és unokáikra, hanem azzal törődjenek, hogy milyen gyermekket hagynak maguk után a társadalomra! Ez azért nagyon fontos, mert ti valamennyien együtt fogjátok továbbvinni és alakítani Magyarországot sorsát.

Meg aztán egyáltalán nem biztos, hogy a siker feltétlenül csak az anyagiakban kell mérnünk. Azt mondja az egyik kiváló színészünk, Rudolf Péter: „Az általam ismert legsikeresebb emberpár az édesanyám és az édesapám. Nem halmoztak fel anyagi értelemben semmit. ... mindenesetre nincs olyan város az országban, ahol csillogó szemű urak és hölgyek ne lépnének hozzám, megszorítani a kezemet, s megköszönni, hogy apám vagy anyám tanította őket.”

Íme, a becsülettel végzett munka és a tisztességes élet kézzel fogható gyümölcsének jutalma! Mennyire más az ezeken a „fákon” ter-

mett gyümölcs! Mennyivel érettebb, ízesebb és édeesebb ez a gyümölcs, mint az, amely az önzés, a mindenkit elsöpörni akaró, arrogánsan nyomuló „fákon” terem! Míg az előbbi mézízű, az utóbbi kesernyés és fanyar szájját hagy maga után!

Hadd említsek, talán egyszerűen okulásként, néhány ilyen fanyar ízű gyümölcsöt, melyekbe volt kollégáim itt-ott beleharaptak. Biztos vagyok benne, hogy egyikük-másikuk a már rég elmúlt hosszú-hosszú évek után is érzi szájában a kesernyés ízt. Nem csoda, hiszen minden alkalommal a jó munkahelyük elvesztéséről volt szó! Az egyiket azért eresztették szélnek, mert ivott, késett és megbízhatatlanná vált. A másikat azért, mert a vállalati kocsival elment csavarogni. A harmadik kábítószerezett. A negyediket azért adtak túl, mert ismételtel összevesszett kollégáival miközben pocsek nyelvet használt! Úgy is mondhattam volna, hogy nagyszájú és összeférhetetlen volt. Az ötödiket azért rúgták ki, mert lopott a vállalatnál. A hatodik óriási összeget sikkasztott a vállalatnál. Sorsa megpecsételődött. Volt, akinek a munkahelyen csattant a bilincs a csuklóján! Még lenne jó néhány példa a tarsolyomban, de minek szaporítani a sort. Ezek az emberek, ki tudja, lehet, hogy valamikor régen, netán diákkorukban, ők is a „nyomulárol”, a cickakkos úton való érvényesülésről ábrándoztak. Majd kikerülve az életbe, a két pont között szándékosan a hosszabbik utat választották, mely nem egy esetben egzisztenciájuk teljes széteséséhez vezetett. Azaz, kicsúszott alóluk a talaj!

A jövőjét illetően, kedves L., senki sem lehet mindig és mindenben teljesen biztos. Azonban az olyan fiatalok, akik az iskolában ábrándokat szőnek helyett, hogy keményen és szorgalmasan tanulnának, s így készülve az életre, tévedni fognak, ha azt hiszik, hogy idekint a világ tele van maflákkal, akik pontosan órájuk várnak, hogy átvágyják őket. És, ha valakinek netán mégis összejött volna vagy összejönne a dolog, az jól teszi, ha minél sürűbben gondol arra, hogy egy szép napon strigulát húz az Úr élete végére, és jön az számlálás! Erről a napról, mármint a számadás napjáról Jézus ezt mondja: „... álljatok készen, mert az Emberfia abban az órában jön, amikor nem is gondoljátok. Virrasszatok tehát, mert nem ismeritek sem a napot, sem az órát.”

Végezetül pedig igen fontosnak tartom, kedves L., hogy az embernek legyenek szilárd irányelvei, melyek értelmet és célt adnak életünknek. Amelyek, mint égő fálkyák bevilágítják előttünk az utat, mutatván merre haladjunk. Sokunknak okulására hadd írjam le ide zárszóként a nagyvilágot bejár és kilencvenedik esztendejéhez közel járó Makay Árpád operátor igen tanulságos, hasznos és megszívlelendő gondolatait:

„...Egész pályafutásom alatt azt tartottam szem előtt, hogy miképpen lehet a munkámat szebbé, képszerűbbé, művészebbé tenni. És én minden filmforgatás előtt kértem Isten segítségét a munkámhoz. Az az erkölcsi alap, amit az istenhitem adott, talán az volt az a más abban, ahogy fényképeztem egy-egy témát. A Jóistennel való őszinte kapcsolat az egész élettemre kihatott, s szerencsés vagyok, mert élettem során mindvégig érezhettem a munkámban a célt és az értelmet.”

Kedves L., ismeretlenül is kívánom néked és valamennyi diáktársadnak sok szeretettel, hogy ti is mindig érezhessétek életetek célját és értelmét!

Üdvözlettel: Ott József

A Jó(?), a Rossz és a „Csúf”

A 2001. szeptember 11-i USA-t ért borzalmas terrortámadás, és azt kísérő hírek, találgatások, elemzések és kommentárok hetekig meghatározták mindennapjaim hangulatát. Egy családjáért felelős apa, és mint az ÉLET-ért aggódó gondolkodó, egy döntéseit, cselekedeteit és mulasztásait felvállalni köteles emberi teremtmény nem is lehet ezzel másképp. A tragikus események indulatokat kavartak fel, és rengeteg gondolatot, kérdést indítottak el bennem és sokakban.

Amit legelőször tudatosítani szeretnék, az áldozatok iránti gyászom és a szereteteikkel való együttérzés. Minden valaha volt és leendő ártatlan, vagy nem ártatlan szenvedővel szolidáris vagyok/leszek, akit másik embertársa szándékosan, tudatosan bánt. Soha sem értemet a katonát és civil áldozatok megkülönböztetését. A katonát is siratja valaki, talán egy civil. Állításommal a Biblia főszereplőjétől ismert tanításra kívánok hivatkozni. Ebben a minden embertárs = felebarát, önmagunkkenti szeretése fogalmazódik meg. Ez a mondat tekinthető az Evangéliumok „alaptörvényének”, mely köré szerveződik a többi tanítás. (Csak akkor van baj, ha olyan valakit szembesítünk ezzel az igazsággal, aki az egészséges önszeretettel is hadilábon áll!!!) A tragédia áldozatai iránti feltétlen tiszteletem hangsúlyozását azért tartom fontosnak, mert a további mondataimból, némelyek számára úgy tűnhet, hogy ez belőlem hiányzik.

Érdeemes néhány tényszerű megállapítást csokorba gyűjteni:

1. A támadások célpontjai és helyszínei az USA katonai és gazdasági erejének szimbólumait jelentő épületek voltak. (WTC és a Pentagon) Nem általános közterületen történtek a merényletek, konkrét intézmények és nem kiválasztott személyek voltak a célpontok.

2. A terroristák gyászos üzenetükben, ördögien megkonstruált média „támogatású” kamikázé tömegkatasztrófával, az USA világhatalmi presztízsét kívánták porig alázni. Nagyon tudták, hogy mit akarnak, és olyan eseményt vittek véghez, amelyet „nem lehetett nem észre venni”. A céljuk példátlan pusztítás volt, és vélhetően belekalkulálták az USA gazdaságának okozott súlyos veszteséget is.

3. Az is láthatóvá tették, hogy ha az USA-nak háborús méretű veszteséget akar valaki okozni, nem kell, hogy fel legyen szerelve katonai csúcstechnológiával, elég egy papírvágó kés. Az a szuperhatalom sem sebezhetetlen, mely a háborút csak idegen földön, vagy a saját maga (a világ számára) készítette háborús – akciói – katasztrófás filmekből ismeri.

4. A öngyilkos merénylők megfélemlítő akciója mögött, a „homályos követelésük” a támadott intézmények szimbolikájában fogalmazódott meg. Nem vállalta fel senki. A megnevezett elkövető, ellenség „a Rossz, a Gonosz” volt, aki ezek után az USA szörnnyű megtorlásának teszi ki magát.

5. A tett indítéka, elkövetői köre azért oly titkos, mert az USA polgárai azt nem értik, hogy – szemben velük – ki és miért nem szereti (ennyire!) országukat, másik oldalról a külső elemzők, első találgatásai során több eltérő indítékra is gyanakodtak.

Felmerült a gyilkos merénylők lehetséges kiváltó okaként a közel-keleti válság esetében az egyoldalúan Izraelt támogató amerikai külpolitikai magatartás. A konkrét eseményektől távolodva és az „utóregések” alapján is ez a pillér látszik meg erősödni.

Voltak, akik felvették e listára, az alig néhány nappal korábban befejeződött durban konferencia érzékeny pontjai (cionizmus = ? rasszizmus, a rab-szolgaságot megbélyegezni szándékozó állásfoglalás) esetében az USA elzárkózó-kivonuló, Izraellel együtt szavazó hozzáállását.

Akadtak az időben távolabbra tekintők, akik a szerbiai légháborúval, a „Sivatagi viharral”, a Vietnami elleni háborúval, sőt Hiroshima és Nagasaki le-atombombázásával kerestek összefüggéseket. A globalizáció ellenes érzület szélsőséges kitorésének „civil-szervezeti” végrehajtásának nem adott senki komoly esélyt, sem azért mert ezek a sokszínű csoportocskák a (fizetett) média sugallta deformált hírek ellenére, többségükben erőszakellenes beállítottságúak, sem azért, mert ezek az aktivisták a hatóságok folyamatos figyelő tekintetétől kísérve, ilyen súlyú akciót, ilyen meglepetésszerűen nem tudtak volna kivitelezni, ha akartak volna sem.

Susan Sontag, a neves amerikai író írta le a Frankfurter Allgemeine Zeitungban: „... Hol marad a beismerés, hogy nem a civilizáció vagy a szabadság, a szabad világ és az emberiség elleni gyáva támadásról, hanem az Egyesült Államok, a világ egyetlen önjelölt szuperhatalma elleni támadásról van szó, amely támadás az USA politikája, érdekei és fellépése következményeként érte az Egyesült Államokat?” Norman Mailer pedig a The Timesban: „Az amerikaiak nem veszik észre, hogy a világ jelentős része, különösen az elmaradt nemzetek, kulturális és esztétikai elnyomót látnak bennük”. Aczél Endre minősítése szerint a terrortámadást kiváltó okok keresése (bárki részéről) „ultrapalesztin propaganda”, és véleménye szerint (egy másik mondatában) ez a gyalázatos esemény végleg eldöntötte az Izrael - Palesztin ellentét világhözvélemény szerinti megítélését.

Amerika erénye hajdan... a véleménynyilvánítás szabadsága és sokfélesége volt. Ha lehet, ennek is engedjék át légtérünket.

Az USA vezetői a tragikus eset tanúságaként rossz következtetést vontak le, és cselekvési lehetőségként rossz lépésre szánták el magukat. Bush elnök az áldozatokért bemutatott istentiszteletéről kijövet, az összegyűlteket és a világsajtót előtt kijelentette, háborúba szállnak Afganisztánban az ott lapuló terroristákkal. Mintha e nélkül is nem volna már olyan állapotban ez az ország. A főváros Kabul a korábbi háborúknak köszönhetően egy romhalmaz. Amire löni lehet csúcstechnológiával, az a civil lakosság és néhány ez ideig még éhen nem vesztett ló és teve. A háborúkat, terrorcselekményeket leginkább mindig azok szenvedik el, akik a legkevésbé érdemesek rá. A háború nem egy legalizált terrortámadás?

A történetek kapcsán elhangzottak olyan minősítések, hogy a civilizált szabad világ, a demokrácia, a Jó, a keresztény kultúrkör, a jómódú fejlett észak került szembe a káosszal, a terrorral, a Rosszal, az iszlám szélsőségesével, a fusztrált, tehetségtelen, méltán elmaradott és elszegényedett térséggel.

A Jók – esetünkben – az USA és szövetségesei lettek, a Rosszak a terroristák, illetve az őket nem eléggé támogató arab (?) és iszlám államok, a Csúfak pedig mindazok, akik ezt ilyen egyszerűen nem fogadják el.

A senki által fel nem tett kérdés (pedig „hivatalból” sokan megkérdézhették volna!) így hangozhatott volna: Ha már ennyire keresztény és a civilizált szabad világ, beleértve az USA-t, Európát Vatikánostul, Anglikán Egyházastul, Ortodox Egyházastul, összes keresztény felekezetestül, hol hangzott el felhívás arra nézve, hogy ördögi megnyilatkozásra keresztény ember csak jézusi választ adhat? Most látom a lesajnáló mosolyt az olvasó arcán. Igaza is van. Akkor viszont jelentsük ki, hogy a kereszténység ebben az összefüggésben egy közös érdekeken alapuló gazdaság-politikai katonai övezet jelöl, melyen nem kérhető számomra saját erkölcsi értékrendje.

Ne legyünk naivak. A világhatalmi pozícióit betöltő sértett államnak, mely a pénz a katonai erő és a politikai fölény „szentháromságán nyugszik” a jézusi szeretet-értékrend, mely nem ismer válaszcspapást és igazságos háborút olyan magas, mint kacsának az eperfa teteje. Nem kell ezért nekünk

neheztelni Bush elnökre, vagy más politikusra, ez a hatalom természetéből adódik, hogy így van, és személyes mozgásterük nem is enged meg más gondolkodást és cselekvést. Az USA hatalmát erejét meg kell őrizni bármilyen áron. Bármilyen áron?

Amit viszont keresztényként, vagy bármilyen más értékrend szerint gondolkodóként elvárhatunk egy ilyen félelmetes katonai pusztító erőt összpontosító szuperhatalomtól, a következő. A gyász nem arra való, hogy igazolást adjon minden elkövetni szándékozott további háborús lépésre, bárholon előrángatott vélt vagy valós ellenséggel szemben. A világ békéjét és további létét kockáztatva.

A Pentagon és Word Trade Center ikertornyok ártatlan áldozatai se legalizálhatják azt a mérlegeletlen vérontást, amit Bush elnök a tragédia utáni napokban beígért, de reményeim szerint sosem váltott volna be. A fiatalabb Bush kijelentette: a világ kormányai döntsék el, hogy velem, vagy ellenem lesznek. Így. Ezek a szavak már korábbról, máshonnan ismerősek, az a mondat akkor úgy hangzott: „aki nincs velünk, az ellenünk van.” Egy világ omlik mindjárt össze bennem, ha kiderül, hogy a „konzumizmus” és a kommunizmus a megfélemtetésig hasonló jelmondatokban „gondolkodik”.

Az erőszakot szülő erőszak ismét az USA (és szövetségesei) polgárait érintő terrortámadást indukálhat, melyekkel szembeni kiszolgáltatottságuk gyászos bizonyítást nyert. Ez a háború sem fogja eltüntetni a Föld színéről a terrorizmust, de ürügyet szolgáltatva további ellenakciókra. A látványos biztonsági szigorítások világszerte – mindenki tudja – csupán olyan pótcselekvések, amik egy biológiai-vegyi terrortámadás kivitelezhetőségét megakadályozni képtelenek. A szövetségi státuszunk okán és hazánk gazdasági szerkezeze miatt a civilizált szabad világgal együtt sirunk, együtt nevetünk. Ennek látványos demonstrációja volt a magyarországi közintézmények homlokzataira egy időben kihelyezett gyászlobogók.

Az áldozatok előtti – spontánnak nem nevezhető – tisztelet e megnyilvánulásával kapcsolatban csak egy kis hiányérzet gyötör. A Balkán országaiiban – néhány száz kilométerre határainktól – több, mint kétszáz ezer férfi, nő és gyermek pusztult el (szintén) ártatlanul. Nem emlékszem arra, hogy bármelyik hazai vállalatnál akár egyetlen percére is megállt volna a munka emiatt, vagy gyászlobogókat tűztek volna ki.

A szeptember 11-i tragikus végső vészcsengő, tanulságai végiggondolása megkerülhetetlen a logikusan kikövetkeztethető jövőképünk szempontjából. Most már észre kell venni a világ jómódú ki-sebbsége és az egyre kilátástalanabb helyzetbe süppedő, leszakadó többség kezelésre szoruló valóság konfliktusát. A diagnózist gyógyításnak a szenvedés mérséklésének kell követni. Gyökeres és szánymolcvan fokok fordulat nélkül, a jelenlegi világrend csak újabb hasonló konfliktusok bekövetkeztének (mint rákos burjánzás) sorozatára számíthat. A kardsörtetés és a látványos ködszurkálás nagyon sokba kerülhet a világnak és a mellett, hogy nem túl elegáns és nem is nagyon izeléses, elvágja az esélyt a valós problémakezelésnek, az együtt gondolkodó, együtt érző, a javakon osztozni is szándékozó testvéri szellemnek.

A szándékom szerint pozitív csattanó helyett 2001. október 7-én megkezdődtek az USA és Brit terroristaellenes válaszcspapások Afganisztánban. Ezzel az emberiség egy olyan lejtőn állt pályára, amelyen senki nem tudja, hogy lesz-e megállás és hova vezet.

Csontos Barnabás

Felhívjuk olvasóink figyelmét, hogy az újságban megjelenő cikkek nem tükrözik feltétlenül a szerkesztőség véleményét.

– a szerk.

Hegyikerékpárosaink sikerei Benkó Barbara világbajnok!

Ki a legjobb? Vörösvár. Hegyi kerékpározásban (mountain-bike-ban) legalábbis, hiszen ha ezekben a körökben kiejtik azt, hogy Pilis Cross Country Club, mindenki tudja, hogy jó versenyzőkről van szó. Amit a nyári, őszi eredményeikkel ezúttal is bizonyítottak a lelkes bringások. Ezek közül is kiemelkedik Benkó Barbara teljesítménye, aki az idei amatőr világbajnokságon lett első! A Vásár téri Német Nemzetiségi Általános Iskola tanulója, a 10-12 évesek korosztályában győzött az ausztriai Saalbachban rendezett versenyen. Ezen a VB-n csak olyanok indulhattak, akik vagy 14 éven aluliak, vagy profi versenyen nincsenek még eredményeik. Benkó 4 km-en elért szenzációs eredményéhez a szerkesztőség nevében is gratulálunk, és reméljük, később a profik között is megállja majd a helyét.

Büszkék lehetünk a 8-10 évesek között indult Gemela Mártonra és a 16-18 évesek között szerepelt Grósz Bélára is. Gemela 2,5 km-en negyedik, Grósz 10 km-en 19-ik lett. Minden elismerésünk a magyar amatőr válogatottba bekerült versenyzőké, hiszen megmutatták, hogy lelkesedéssel és sok munkával a vörösváriak is állják a versenyt a világgal.

Még szebbé teszi az összképet, hogy a Pilis Cross Countryok a többi versenyen is elkápráztatták a nagyréműt. Bogár Gábor és Hasenfratz Péter a híres Transalp Challenge versenyen lettek ötödikek, ők ketten ezzel nemcsak Vörösvárnak és az őket indító Adidasnak, hanem Magyarországnak is elismerést szereztek, hiszen ők

képviselték hazánkat. A Transalp Challenge a világ egyik leghíresebb és legnehezebb maratonversenye, nyolc napon át napi 70-80 km-t tekertek a versenyzők az Alpokban. Bogárék teljesítményének értéket növeli hogy most először indultak ezen a viadalon, és máris berobbantak a nemzetközi élvonalba. Néhány beszédes adat a versenyről: 20 ország 373 csapata közül 327 ért célba, a szervezők 3 hónapig dolgoztak az útvonalakon. A frissítőállomásokon a versenyzők 5000 db almát, 8000 db banánt, 15 000 db energiaszeletet fogyasztottak el, 1800 liter energiaitalt és 5200 liter alkoholmentes sört ittak meg. Az orvosok a pályán 460-szor, a célban 700-szor nyújtottak segítséget a kimerült, sérült versenyzőknek. Azt hiszem, ennyi is tökéletesen elegendő ahhoz, hogy értékeljük azt az óriási teljesítményt, amit Bogár és Hasenfratz nyújtott. Le a kalappal a produkciójuk előtt!

És még mindig nincs vége a sikerek felsorolásának. A Hármashatár-hegyen rendezett országos bajnokságon is taroltak a mieink. A 8-10 évesek között Gemela Márton országos bajnok, Landi Kristóf pedig OB harmadik lett. A 10-12 évesek között Benkó Barbara aranyérmert nyert, Gáborházi Károly negyedik helyezést szerzett, akinek a nővére, Ágnes a 12-14 éves korosztályban lett bronzérmes. A serdülőknél Herczog András, a junioroknál pedig Melts András söpörte be magabiztosan a bajnoki aranyakat. A felnőtteknél Bogár Gábor címvédőként indult, és a verseny felénél bajnokhoz méltóan nagy előnnyel vezetett is, amikor

óriási balszerencséjére elszakadt a kerékpárjának a láncja. A hiba kijavítása akkora idővesztést jelentett, hogy Bogár, bár rengeteget ledolgozott az ekkor összeszedett hátrányából, végül a negyedik helyen ért célba. Rajta kívülálló okok miatt tehát nem sikerült az ismétlés, de talán vigasztalják őt az idén elért egyéb nagyszerű eredményei. Például a már felsoroltakon kívül a 100 km-es Bükk maratonon szerzett elsősege, vagy a Törökországban, Alanya-ban rendezett E-1-es tehát legmagasabban rangsorolt VK futamon elért 9-ik helyezése. Erről a versenyről a következő számunkban írunk majd részletesen, az eredményeket azonban már most közzétesszük, hadd gratulálhassanak az olvasók a bringásoknak. Tehát: Benkó László 28 km-en a szeniorok között a negyedik lett, korosztályaikban 27 km-en Melts András a második, Herczog András az ötödik, Grósz Béla a hetedik lett. A versenyhez zárójelben még csak annyit, hogy a meghívásos viadalon a mieink olyan sztárokkal szerepeltek, mint pl. az atlantai olimpiai bajnok és idei Európa bajnok holland Brentjens.

Szóval akárhonnán is nézzük a dolgot a vörösvári bringások tudnak valamit. Jómagam többször is célozgtam rá, most azonban kimondom kerekén: mivel teljesítményükre egész Pilisvörösvár büszke lehet, véleményem szerint a város vezetőinek illendően el is kellene ismerni azt. Egy oklevél, egy plakett, egy baráti kézfogás, néhány jó szó egy kellemes vacsora mellett... nem hiszem, hogy meghaladná erőiket. Hát ki a csudát becsüljük meg, ha nem azokat, akik teljesítenek is közülünk?

Várhegyi Ferenc

Kézilabdás helyzetünk

Állhatna jobban is az NB II-ben a Pilisvörösvári Terranova KSK férfi kézilabda csapata, de egyelőre nincs pánik. Igaz öröm sem, hiszen a felnőtt együttes az első négy fordulóban 3 mérkőzést is elveszített. Közülük két olyat, amely nyerhető lett volna. Valamiért akadozik a gépezet, pedig tavaly óta erősödött a gárda. Manhertz Péter mellé érkezett a rutinos, Pick Szegedet is megjárt kapus Fekete Tamás, Nádori Attila személyében van balkezes átlövőnk, Révész Szilárd pedig megoldhatja a beálló feladatát. Hidas Tamás továbbra is gólerős, és újra játszik az a Lajter Attila, aki meghatározó ember lenne bármelyik hasonló együttesnél. Sőt a fiatalok közül már szerepet kap Wieszt Károly is, és Pándi Gábor elnök szerint néhány év múlva mások is bekerülhetnek a felnőtt csapatba.

Mi hát a baj? Ahogy az a sportban már megszokott, néhány gyengébb mérkőzés után többen máris az edző Géber Károly munkájában látják a hibát, Pándi azonban egyelőre úgy véli, a gyengébb eredmények a sok idegenbeli mérkőzésnek is köszönhetőek. – Tavasszal mi játszunk majd otthon zsinórban, biztos vagyok benne, hogy akkor eredményesebbek leszünk.

Persze, még egy hazai vereségnek senki sem örülne – tette hozzá.

Pándi Gábor egyébként úgy véli, pillanatnyilag az volna a legfontosabb, hogy edzőt találjanak annak a 18-20 5.-6.-os gyerekeknek, akikkel Tóth József távozása miatt egyelőre ő dolgozik.

– A Ferencváros női utánpótlás csapatainál végzett munkám mellett most még meg tudom tartani az edzéseket, és a mérkőzésekre is el tudok járni, de ez egyre nehezebb lesz. Éppen ezért felvettük a kapcsolatot a vörösvári származású Scheller Zsolt, pilisszentiváni testnevelő tanárral, aki korábban az Elektromosban, jelenleg pedig a Dunakeszi NB I. B-s csapatában játszik. Szeretnénk, ha elvállalná a serdülőcsapat edzéseinek vezetését, sőt talán az sem volna rossz, ha a felnőtt csapatunkban is játszana. Remélem, meg tudunk majd állapodni – mondta Pándi.

(Bár az edző helyzete mindig bizonytalan, azt hiszem, a vörösvári sportbarátok jólesően könyvelhetik el, hogy Pándinak és Németh Andrásnak, az FTC vezetőedzőjének a kapcsolata jó. Németh András Pándi javaslatát elfogadva nemrégén döntött úgy, hogy a jobb után-

pótlás-nevelés érdekében ezentúl már nemcsak a 12-13 évesekkel hanem a 10-11 évesekkel is kezdődjék meg a munka a Népligetben. Hosszú távon ennek jó eredményei lehetnek, nem kis részben Pándinak köszönhetően.)

A szakmai munka tehát talán rendeződhet a vörösvári csapatnál, sportszarnok hiányában azonban a létesítményhelyzet továbbra is siralmas.

– A sportszarnok építésére létrehozott alapítvány még a mai napig sincs bejegyezve a bíróságon, mert a kuratórium munkája már a legelején elakadt. Így nincs számlaszámunk sem, tehát az önkormányzati és a lakosok, vállalkozók anyagi hozzájárulását sem tudjuk fogadni. Sajnos, úgy látom, új kuratóriumot kell választani, de ezzel meg kell most már várunk a közelgő önkormányzati választásokat is. Remélem, hogy a választások után új lendületet kaphat az ügyünk, mert meggyőződésem hogy a városnak óriási szüksége van egy korszerű, többfunkciós sportszarnokra – vélte Pándi Gábor.

Amihez mi a magunk részéről csak annyit fűznénk hozzá, hogy egyetértünk. És szeretnénk visszautalni a focial kapcsolatban írt merengésünkre is. A támogatásokra és a koncepcióra vonatkozó felvetéseinkre. Talán érdemes elgondolkozni rajta.

Várhegyi Ferenc

Gólhelyzet?

Lehet hogy túl merész a fenti cím, mert a vörösvári labdarúgás inkább még csak helyzetben van, de az elmúlt évtizedek helyben járása után már ez is valami. Sőt. Nyugodtan kijelenthetjük hogy az elmúlt egy-két évben jóval többet tettek a helyzetbe kerüléshez az érdekeltek, mint amire az eddigi tapasztalatok alapján számítani lehetett. Nevezetesen a labdarúgó egyesület vezetői, támogatói és a város képviselő testülete. A sport fontosságát nem lehet eléggé hangsúlyozni, hiszen a mozgás az egészséges életmód természetes velejárója. Talán unalomig ismertek már azok a felmérések, hogy mennyire beteg nép vagyunk, és hogy mennyivel egészségesebben élhetnénk, ha többet törődünk a prevencióval (helyes táplálkozás, sport, környezetvédelem stb.). Éppen ezért fontos, hogy ne csak beszéljünk róla, hanem áldozzunk is rá. Jómagam mint a sport elkötelezett híve, nagyon örülök, hogy a város önkormányzata megtette az első lépéseket. Pénzt adott (ebben az évben már többször is) a sporttelep, a labdarúgó-pálya fejlesztésére.

Csak helyeselni lehet ezeket a döntéseket, hiszen remélem, azt példázza hogy a képviselők tudják, még az út és csatornaépítés korszakában sem szabad sajnálni az erre adott forintokat. Azt azonban hadd tegyem hozzá, nem véletlenül írtam fentebb azt, hogy csak az első lépésekről van szó. Hiszen itt most egyelőre arról van szó, hogy a látványsportok (korábbi terminológiával, versenysportok) egyikét, a focit próbáljuk meg helyzetbe hozni. És akkor még nem beszéltünk a kézilabdáról és nem beszéltünk a szabadidősportok körébe is beilleszthető küzdősportokról (taekwon-do, kung-fu, taiji), vagy a kerékpározásról vagy éppen a még nem létező, de elengedhetetlenül szükséges sportlétesítményekről. Óriási terület a szabadidősport is, amelynek egyelőre szinte nyoma sincs nálunk. Pedig az egészséges életmód, a prevenció szempontjából ennek még sokkal nagyobb jelentősége van, mint a látványsportoknak. Ezen a területen a civil társadalom ébredése mellett sok feladata lesz még az önkormányzatnak is. Például egy sportkonceptió kidolgozása, hogy ne csak találomra vagy tűzoltásszerűen segítsük a sportot.

Néha persze nem árt, ha felgyorsulnak az események. A Magyar Labdarúgó Szövetség ugyanis felszólította a vörösvári labdarúgókat, hogy amennyiben záros határidőn belül nem építik meg a nézők számára kötelezően előírt vizesblokkot, WC-eket, mosdókat nem fogadják el a pályát. Akkor pedig valahol idegenben kell pályát bérelni és bajnoki mérkőzéseket játszani. Ezt a veszélyt észlelve szavazott meg az képviselő testület 4 millió 900 ezer Ft-ot, amelyből már végre meg lehet építeni a hiányzó vizesblokkot.

Heer István a sportegyesület gazdasági igazgatója: Úgy kellett nekünk ez a pénz, mint egy falat kenyér. Nagyon örülünk hogy a képviselő testület belátta, ha emiatt nem

játszhatnánk hazai pályán mérkőzéseket, az több száz vörösvári szurkoló szórakozását tenné lehetetlenné. A foci szeretői nevében is köszönjük a támogatást, ennyi pénzzel és társadalmi munkával meg tudjuk építeni ezt a létesítményt. Óriási szükségünk volt rá, hiszen ne feledjük, amióta jobban megy a csapatnak, már 800 nézőnk van a hazai találkozókra. Ez fokozott felelősséget ró ránk is, hiszen ennyi embert kell kultúráltnak kihozni a pályára.

Gondoskodnunk kell a labdarúgóink edzéslehetőségének biztosításáról és a pályánk talajának védelméről is. Ezért örömteli, hogy talán már a közeljövőben megkapjuk a sporttelep melletti önkormányzati területet, amelyen edzőpályát létesíthetünk, ez szintén nagy előrelépést jelentene. Az előzetes tárgyalásaink alapján a Strabag ingyen vállalná az ezzel járó földmunkák elvégz-

sét, ami ugyancsak hatalmas segítség. Bízunk benne, hogy sikerrel járunk. Nyilvánvaló ugyanakkor, hogy ha megkapjuk ezt a területet, azt körbe is kell keríteni, villanyvilágítással ellátni, tehát a feladataink tovább nőnek. De ezt mind meg kell csinálnunk, mert különben elszalad mellettünk a világ.

Apropó kerítés. A sporttelepet körbevevő téglafal több helyütt megint leomlott, egyre inkább látszik, hogy a 40-50 éves falakat már hiába javítgatjuk, nem bírják tovább. Inkább előbb, mint utóbb új kerítést kell a pálya köré húzni, mert ha nem, a fejünkre dőlhet az egész. Emellett tavaszra szeretnénk befedni, és egyben tovább bővíteni a faház előtt épített lelátót is. Fontos feladatunk lesz még a jövőben a gáz bevezetése is, mert a villanyfűtés nagyon drága. Csatornázni is kell majd, tehát nyugodtan mondhatom hogy a mostani fejlesztésekkel még csak néhány – bár nagyon fontos – lépést tettünk előre. Reméljük, hogy a vörösvári önkormányzat a későbbiekben is a segítségünkre lesz, hiszen közös az érdekünk. Amennyi a mi erőnkől és támogatóink segítségével futja, azt megteesszük.

– *De hiába a legszebb pálya, ha nincs jó csapat...*

Schróth Lajos edző: Szerencsére nagyot léptünk előre. Három fordulóval az őszi szezon vége előtt a negyedik helyen állunk az NB-II. Winner csoportjában, és jó esélyünk van rá, hogy ezt megőrizzük. A cél az első

ötbe való bekerülés volt, egyelőre tehát teljesítjük a tervet. Pedig több sérültünk is van, a meghatározó játékosok közül pillanatnyilag hárman is maródiak.

– *Miért jobb most a csapat, mint tavasszal?*

– Sokkal több labdás gyakorlatot végzünk, a kondíciókkal pedig eddig sem volt baj. Úgy látom, a játékosok már mernek játszani. A védekezésünk a legutóbbi két váratlan vereség ellenére jónak mondható, hiszen a második legkevesebb gólt kaptuk a csoportban. Ennek ellenére egy védőjátékosra és egy erős, rakkolós (hajtós) csatárra még szükségünk van. Utóbbira főleg azért, mert hazai pályán az ellenfelek már beállnak ellenünk a saját térfelükön, kell tehát egy olyan játékos, aki képes áttörni a védelmen. De ezzel az őszi fordulók befejeztével foglalkozunk majd.

Ami pedig az utánpótlást illeti, Steckl János szerint alapvetően ott sem állunk rosszul. Az ifjúságiak ugyan eddigi 4 győzelmük mellett 3-szor vereséget is szenvedtek, a serdülők azonban még veretlenek. A nagypályás, a keresztpályás és a kispályás diákcsoport pedig egy kivétellel minden találkozóját megnyerte. Ennek ellenére tovább kell erősíteni a korosztályoknál végzett szakmai munkát, mert az MLSZ előírásai szerint 2002 januárjától az NB II-es csapatoknál nem dolgozhat olyan utánpótlásedző, akinek nincs meg az ehhez szükséges képzése. Márpedig Vörösváron a felnőtt csapattal dolgozó Schróth Lajos kivételével egyelőre nincs ilyen edző. Sürgősen el kell tehát végezniük a tanfolyamokat, különben nem dolgozhatnak tovább a kicsikkel. Ez egyébként, azt hiszem, sok szülő megnyugtatására is szolgálna, hiszen nagyon nem mindegy hogy kire bízzák a gyerekeket.

Szóval azt hiszem, hogy a címben feltett kérdésre most már végleg megadhatjuk a választ. A vörösvári foci még nincs gólhelyzetben, de legalább már annak örülhetünk, hogy kezd helyzetbe jönni. Önmagában a vörösvári sport pedig? Hát arról, hogy hogyan is kellene azt helyzetbe hozni, lesz még mit írunk és mondanunk a későbbiekben...

Keresztrejtvény

Szeptemberi rejtvényünk megfejtése Bartalis János Levél római barátomhoz című versének két sora volt: „Neked írok

én most, távoli jó barát. / A Pilisek alól vársz új verseket.”

A szerencsés megfejtő: Maszár István, Szent Erzsébet u. 120.

Októberi rejtvényünkben Pusztasándor „A Stefánia 10 éves jubileumára” című versének két sorát fejthetik meg. A helyes megfejtést beküldők között egy darab 3000 Ft-os könyvutalványt sorsolunk ki, amely átvehető és beváltható a pilisvörösvári könyvesboltban (Fő út 82.). Beküldési határidő: november 10.

1	2	3	4	5	6	7		8	9	10	11	12	13	
	14							15						
16							17	18						
19						20		21		22			23	
24					25				26		27			
28				29						30			31	
32			33						34			35		
36		37			38			39			40			
41				42				43		44			45	
46			47			48						49		
		50				51					52			
53	54		55	56		57				58				
59		60			61					62				
63						64		65						
												66		

VÍZSZINTES: 1. Az idézet első sora Pusztasándor verséből (zárt betűk: H, R, P, S). 14. beszél a ló. 15. Somogy megyei településről származó. 16. Óra németül. 18. Menekülésszerűen elfut. 19. Befejezetlenül cakkos! 20. Házi-szárnyas. 22. Amin közlekedünk. 23. Kettőzve: kedvelt édesség. 24. SRAE. 25. Ilyen baktérium is létezik. 27. Névelő. 28. Páratlanul elkész! 29. Klasszikus osztrák zeneszerző. 31. Természetes kaucsuk idegen röv. 32. Néma nóta! 33. Ruhafélt hord. 34. Paripa. 35. Lea betűi. 36. Bizalmas igazgató. 38. Uruguayi és luxemburgi autójelzések. 39. Kötőszó. 40. Kevert gang! 41. Kondér. 42. Képerket! 43. Mivel dolgozik az asztalos? 45. Fordított kettős betű. 46. Latinovits Zoltán. 47. Az idézet befejező része. 49. Kén, tellur. 50. Mértékegységrendszer. 51. Francia férfinév. 52. A megjelölt személyét. 53. Kiejtett betű. 55. Sál szélei! 57. Mátka. 58. „A” meggyőződése. 59. Ázsiai országból származó. 62. A közelmúltban. 63. Közúti közlekedés fontos szabálya. 65. Távozni volna kedve. 66. DIY.

FÜGGŐLEGES: 2. A hatodik kontinens. 3. Folytonossági hiányos. 4. Női név. 5. Kordon közepe! 6. Német névelő. 7. Old timer. 8. Autón: Nagy-Britannia. 9. Odales egyneműi. 10. Nitrogén, kálium, lutécium. 11. Buzgóság. 12. A -nél párja ford. 13. Vagyis. 16. Az idézet középső része (zárt betűk: N, Ö, N). 17. Tatabánya hegye. 20. Kürtjéről ismert vezér. 21. Ütőhangszer. 25. Bögréje névelővel. 26. Beleavat. 29. Téli sporteszköz. 30. Vés. 31. Dél-Buda része. 33. Hat Rómában. 35. Kettőzve: becézett férfinév. 37. Cégforma. 39. Nagy virágú dísznövény. 40. Gallon. 42. Orosz helikoptertípus. 43. Érzéketlen, merev arc. 44. Aaaa. 47. Nála alacsonyabb. 48. Kevert dal! 49. Sas jelzője. 52. Török férfinév. 54. Molibdén, oxigén, vanádium. 56. Salt ... City. 58. Hangok a C-dúr hangsorból. 60. Kevert bőr! 61. Szópótló szócska betűi. 62. Páratlanul nyerő! 64. Zebecke határai! 65. Milligramm.

(A rejtvényt Zsirai László készítette a Vörösvári Újság számára.)

A plébániatemplom főoltára

Az újság szeptemberi számában feltettük olvasóinknak a kérdést, tudják-e, honnan származik a plébániatemplom főoltára. Kérdésünkre sokan válaszoltak helyesen: a főoltár a budai várból származik. Marlok István plébános hozta el a lebombázott palota kápolnájából 1957-ben az Esztergomi Egyházmegyei Főhatóság engedélyével.

A helyes választ beküldők közül Kozek Ildikót (Zrínyi u. 53.) sorsoltuk ki. Gratulálunk! Nyereményét, egy darab 1000 forintos könyvutalványt átveheti a Fő út 82. sz. alatti könyvesboltban.

Az oltár történetéből érdekesek a részletek is, amit Guth István mondott el nekünk:

„A várbán a bontási bizottság tagja volt egy Fehér Miklós nevű mérnök, aki értesítette Marlok István plébánost, hogy a lebombázott kápolnából meg lehetne menteni a darabokra tört főoltárt. A plébános úr a tsz segítségét kérte az oltár darabjainak Vörösvárra szállítására, akkor ugyanis csak nekünk volt teherautónk a faluban: egy 1953-ban gyártott Csepel gépkocsi. Én voltam a sofőrje. Két részletben hoztuk el a darabjaira hullott oltárt, Vörösvárról két rakodó kísért el minket, sajnos a nevükre már nem emlékszem. Az oltár darabjait Feldhoffer György sírköveshez vittük el, aki helyreállította a sérült márványépítményt. Sajnos a fedőlap annyira összetört, hogy már nem lehetett felújítani, újat kellett készíttetni. Én hoztam el ezt is Sütőről. A vörös márvány lap 12-13 mázsát nyomott, lerakodni csak úgy tudtuk, hogy egészen a szentélyig bementünk a teherutóval a templomba. Nemcsak az oltár, hanem az áldoztató korlát és a szentély burkolókövei is a budai várpalotából származnak.”

Küldjön egy fényképet!

Színjátész kör Vörösváron

Egyik kedves olvasónktól kaptuk az itt látható fényképet, amely egy amatőr színjelöltés szereplőiről készült Pilisvörösváron. Hogy pontosan mikor volt ez az előadás és mi volt a darab címe, arról egyelőre nincs tudomásunk. De talán akad olvasóink közül valaki, aki meg tudja mondani...

Megérkeztek

IX. 4. **Koszek Regina**, Koszek Zoltán és Budai Anita leánya

IX. 9. **Izsák Dóra**, Izsák József és Himberger Zsuzsa leánya

IX. 16. **Sárközi Zsáklín**, Sárközi Norbert és Nyári Zsanett leánya

IX. 17. **Peller Zsuzsanna**, Peller Zoltán és Mirk Ildikó leánya

IX. 17. **Vörös Petra**, Vörös Tibor és Klencsák Márta leánya

IX. 24. **Csikós Máté**, Csikós Mihály és Oroszi Erika fia

IX. 26. **Gyalókey Alexa**, Gyalókey Attila és Kutas Orsolya leánya

Helyesbítés:

VII. 10. **Mátrahegyi Marcell**, Mátrahegyi Márton és Tagscherer Angelika fia

Vörösvári Újság Berischwarer Zeitung

Pilisvörösvár Város Önkormányzatának közéleti havilapja

Felelős kiadó:

Botzheim István polgármester

Felelős szerkesztő:

Fogarasy Attila

Rovatszerkesztők:

Sax Ibolya – nemzetiség

Temesvári Anna – kultúra,

oktatás, egészségügy

Várhegyi Ferenc – sport

A szerkesztőség címe:

Német Nemzetiségi

Gimnázium és

Közgazdasági

Szakközépiskola

2085 Pilisvörösvár, Szabadság út

21. Tel./fax: 06-26-330-140.

E-mail: fogarasy@matavnet.hu

Készült a Komp Kft. nyomdájában

(Solymár, Mátyás király út 7.

Tel.: 06-26-361-557,

06-30-9420-049).

Tördelés, tipográfia, nyomdai

előkészítés: Fogarasy Attila

ISSN 1417-6823

Megjelent 1300 példányban.

Eltávoztak

IX. 17. **Vidmár Teréz**, Vidmár Viktor és Ludvig Mária leánya, 87 éves, Dózsa Gy. u. 68.

IX. 20. **Özv. Pillér Mártonné, sz. Varga Terézia**, 61 éves, Dobó u. 108.

IX. 22. **Albrecht János**, Bartha Erzsébet férje, 50 éves, Szentiváni u. 4.

IX. 22. **Elsand Mihály**, 80 éves, Vasút köz 7.

IX. 28. **Huber András**, Feldhoffer Magdolna özvegye, 88 éves, Kossuth L. u. 14.

IX. 28. **Peller Istvánné, sz. Oberle Terézia**, 68 éves, Arany J. u. 11.

X. 2. **Indre Károly**, Thoma Mária férje, 69 éves, Szabadság út 23.

X. 7. **Bálint János**, Lerner Katalin férje, 63 éves, Bányakápolna u. 16.

X. 11. **Salát Gyuláné sz. Wenczl Katalin**, 66 éves, Petőfi S. u. 14.

X. 12. **Özv. Nánási Józsefné, sz. Kósa Mária Magdolna**, 86 éves, Dobó u. 92.

X. 13. **Manhertz Márton**, Müller Mária férje, 75 éves, Kossuth L. u. 1.

Házasságot kötöttek

Répás László és Völgyes Noémi

Skerlec Mihály és Péter Katalin

Hegyes József és Sáska Andrea

Köszönjük, hogy az újságot árusítják:

Halmschláger élelmiszerboltok, Havas kiskereskedés, Hidasi vegyeskereskedés, hírlapárusok, Koller Elektronika, Krvinger zöldségesbolt, Könyvesbolt, Krausz mezőgazdasági bolt, Liget ABC, Margit minimarket, Pataki élelmiszerbolt, Photo Porst, Sebesfi bolt, Sikari gyógyszertár, Szintai papírbolt, Sztinka és Mirk élelmiszerbolt, Tácsik pékség, Turmix bolt, Városi Könyvtár, Vízöntő gyógyszertár, Zöldcsibe vegyesbolt

Változás!

Csecsemőtanácsadás

az Egészségházban minden szerdán:

dr. Kelemen Ilona	8 ³⁰ - 12 ⁰⁰
dr. Kovács Ildikó	12 - 14 ⁰⁰
dr. Kemény Cecília	14 - 16 ⁰⁰

Terhestanácsadás kedden 8¹⁵-től 11³⁰-ig.

FONTOS TELEFONSZÁMOK

Rendőrség: 330-330; 330-130

Tűzoltóság: 330-058

Mentők: 330-188; 330-360

Éjszakai ügyelet: 330-360

Elmű (hibabejelentés): 06-40-383-838

Vízművek: 330-053; 330-412

Polgármesteri Hivatal: .. 330-277; 332-254

Vasútállomás 330-057

HIRDESSZEN A VÖRÖSVÁRI ÚJSÁGBAN!

Hirdetési díjaink:

I/1 oldal: ..... 25 000 Ft

I/2 oldal: ..... 12 500 Ft

I/4 oldal: ..... 6250 Ft

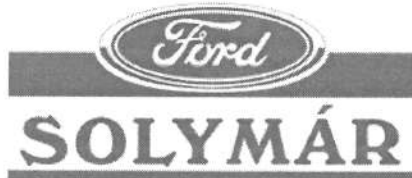
I/8 oldal: ..... 3125 Ft

I/16 oldal: ..... 1560 Ft

Színes hirdetés: 25% felár.

(Az árak áfával együtt értendők!)

HIVATALOS FŐKERESKEDÉS

A Ford Solymár keres nagy szakmai tapasztalattal rendelkező FORD típusokban járatos

- autóvillamossági szerelőt,
- autódiagnosztikai szerelőt,
- autószerelőt,
- valamint jogosítvánnyal rendelkező gépkocsimosót.

Érdeklődni önéletrajzzal a 06-209-436-417-es telefonszámon lehet!

NYITVA: HÉTFŐTŐL PÉNTEKIG 7.00-17.00
 2083 Solymár, Sport u. 1506/1.
 Telefon: 06-26-560-910, 06-26-360-333,
 06-26-560-920, 06-26-360-256
 Fax: 06-26-560-911

ZAKEUS ÉTTEREM

Egyedi környezet, különleges belső tér!
 (A Pázmány Péter Katolikus Egyetem területén)

Szeptember második felétől ÚJ BEJÁRAT A 10-ES ÚTRÓLI

Menzai étkeztetés
 nem csak egyetemisták számára
 20-25 ételfeleségből összeállított napi ajánlat

Étlaponkon 120 féle ételkülönlegesség

Esküvők étterme! Céges rendezvények, bemutatók, állófogadások, családi összejövetelek rendezése felsőfokon. Védett parkoló.

www.zakeus.kozep.hu
 Nyitva: mindennap

Asztalfoglalás: 26/375-147

MAGÁNBÖLCSÖDÉBE
 20 hónapos kortól szeretettel
 várok gyermekeket Pilisszentivánon.

Dr. Horváthné Fábíán Ottília 06-26-366-020

Eladó!

Solymár, Párkány u.
 14. sz. alatti ingatlan,
 régi kétszintes épülettel! 11,5 millió Ft!
 06-30-236-9985

ÉPÍTÉSZETI TERVEK KÉSZÍTÉSE

Nagy István mérnök
 Pilisborosjenő, Dugovics u. 3.
 Telefon: 06-26-336-118

**REKLÁM
 REKLÁM
 REKLÁM**

BVM
ÉPELEM

ELŐHEGYARTÓ ES SZOLGÁLTATÓ KFT

1117 BUDAPEST,
 BUDAFOKI ÚT 215.
 LEVÉLCÍM:
 1502 BP PF. 47.
 TELEFON: 205-6151
 TELEFAX: 205-6155

**ÉPÍTKEZIK?
 RÁNK ÉPÍTSEN!
 E-gerenda AKCIÓ**

**-37%
 KEDVEZMÉNY**

E-7-24.....2.370,-Ft	E-7-48.....4.536,-Ft
E-7-30.....2.914,-Ft	E-7-54.....5.119,-Ft
E-7-36.....3.449,-Ft	E-7-60.....5.654,-Ft
E-7-42.....4.001,-Ft	E-7-66.....6.213,-Ft

Az árak az ÁFÁ-t és a kedvezményt tartalmazzák!

Márkaboltságunkban 200.000 Ft feletti E-gerenda vásárlás esetén a siker élményével gazdagodik!
 Kiváló Áru minőségű E-gerenda gyártása csak Társaságunknál!
 (Egyed. méretekben is, 10 cm-es méretlépcsőben)

PSN FŐDÉMPANEL 10% ENGEDMÉNNYEL!

BETONACÉL MÉRETTRE VÁGÁS, HAJLÍTÁS

Zsalukövek, pincefalazók

MÁRKABOLTOK:

Bp., XI., Budaörsi út 215. Tel/fax: 205-6176
 Bp., XXI., II. Rákóczi F. út 289. Tel/fax: 276-9067

Munkavállalói tulajdonunk az épített környezetet szolgálja!

FORDÍTÁS!

A LEN-KO BT. VÁLLALJA

Angol, német, francia
 Nyelvre vagy nyelvről

Normál, illetve szakszövegek fordítását, rövidebb szöveg esetén azonnali határidővel is!

2084 Pilisszentiván, Szőlő u. 920/6.

Telefon/fax: 26-366-009

Mobil: 20-39-89-876

E-mail: len-ko.pilis@matavnet.hu

PERINGER
ÁRNYÉKOLÁSTECHNIKA

TERMÉKEINK

Redőnyök, relaxák, vászonrolók, harmonikaajtók, dekoratív, zsinórmozgatásos szalagfüggönyök – ívelt kivitelben is – gazdag választékban.

Biztonsági redőnyök, hagyományos műanyag, hő- és hangszigetelő alumínium minitokos redőny. Mozgatása mechanikus, illetve elektromos kivitelben **SOMFY** motoros mozgatással, 15 színben. „VARIMAXX” szúnyoghálós redőny.

ŐSZI AKCIÓ

Könyökkaros napellenzők. Álló napernyők (kerek és szögletes kivitelben) UV-stabil osztrák SATTLER ponyvából. Fix és lehúzható szúnyoghálók. Hő-, fény- és biztonsági fóliák.

**TERVEZÉS, SZAKTANÁCSADÁS
DÍJTALAN FELMÉRÉSI! – HÉTVÉGÉN IS!**

Mintabolt és iroda: Szentendre, Kálvária út 63.
Nyitva K-P: 14-18, Szó: 9-12, hétfőn zárva. Fax: 26-302-123
Műhely: Csobánka, Béke u. 32. T./fax: 26-320-913

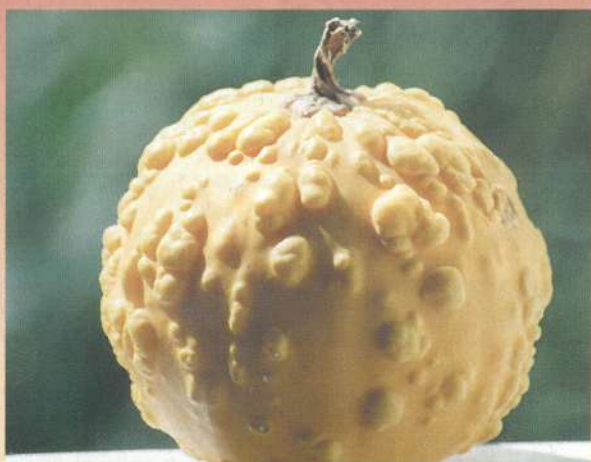
Vevőszolgálat: 06-30 957-8433

E-mail: peringer@mail.mataav.hu Internet: www.mataav.hu/uzlet/peringer

**INFORMÁCIÓ, FELMÉRÉS, ÁRAJÁNLAT
06 30 9578-433**

Gyümölcs- csendéletek

Rásonyi Gyözőné felvételei